

Grozdana OLUJIĆ

Basme

Grozdana Olujić

BASME

Uniunea Sârbilor din România
Ediții speciale
Traduceri
Cartea 30

Grozdana OLUJIĆ
BASME

Pentru editor: **Ognean Crîstici**
Directorul Consiliului Editorial: **Goran Mrakić**
Recenzenți: **Constantin-Tufan Stan** și **Iancu C. Berceanu**
Consilier editorial: **Slavomir Gvozdenovici**
Tehnoredactor și corector: **Dușan Baiski**
Desen copertă: **Cristina-Claudia Lihac**
Coperti: **Senadin Crîstici**

© Pentru această ediție: Grozdana Olujić, Dușan Baiski și Uniunea
Sârbilor din România

978-606-004-039-2

GROZDANA OLUJIĆ

BASME

Versiunea în limba română:
DUŞAN BAISKI

Uniunea Sârbilor din România
Timișoara, 2021

**Această carte este tipărită cu sprijinul Departamentului pentru
Relații Interetnice al Guvernului României**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OLUJIĆ, GROZDANA

Basme / Grozdana Olujić; trad.: Dușan Baiski. - Timișoara:

Uniunea Sârbilor din România, 2021

ISBN 978-606-004-039-2

Baiski, Dușan (trad.)

821.163.41

Trandafirul Sidefiu

Adânc, pe fundul mării, acolo unde razele soarelui ajung abia la amiază, trăia și creștea o prea frumoasă scoică pe nume Trandafirul Sidefiu, care își zicea mereu: „Ah, de-aș putea ieși la lumină, să văd soarele, să văd florile și să simt adierea vântului!”

– Este prea frumos la suprafața mării, acolo cântă și zboară păsări cu aripi colorate. Iar de celelalte minunății ce să mai spun?

Aici, peștișorul ce povestea despre strălucirea Lumii de Sus își pierdea răsufarea. Și cum nu și-ar pierde-o? Odată, pescarii l-au scos la suprafața mării, însă, doar ce-au sorbit ochii lui rotunzi strălucirea soarelui, că o mână l-a înșfăcat și l-a întors în apă. Cine știe ce anume ar fi putut vedea de-ar fi rămas puțin mai mult afară? La acest gând, ochii peștișorului deveneau mari și îngândurați. Numai că în zadar dădea roată bărcii, în zadar intra în plase. Ochiurile acestora erau prea mari. Peștișorul aluneca și ajungea iar în vechea și plicticoasa tovărășie a peștilor și racilor.

Trandafirul Sidefiu îl asculta cu gura căscată. Prin cap îi roiau imagini ale Lumii de Sus. Ce este scânteierea fundului mării față de strălucirea ei? Ce sunt florile de coral față de floarea de iasomie? Gândurile despre strălucirea Lumii de Sus întunecară strălucirea lumii lui; îngheță Trandafirul Sidefiu rotirea peștilor prin apa albastră, transparentă, plictisitor îi deveni legănatul meduzelor și caraghios împiedicatul racilor prin nisip. Ce anume este interesant în nașterea unei noi stele din piciorul rupt al unei stele de mare? De milioane de ani cresc corali, se târăsc racii, se leagănă creanga de coral crescută pe stâncă. De o veșnicie viuesc valurile. Și ce dacă?

Trandafirul Sidefiu capul și-l plecă și privi lung la nisipul deasupra cărui alunecau umbrele bancurilor de pești, iar pe stânca nu mai mare de-o palmă se îngâna o creangă de coral. Ar putea să între-n vorbă cu ea; poate știe ceva despre nori și despre flori? Poate a fost cândva în Lumea de Sus? Ușor le este peștilor; înotând, ei ajung până la suprafață, însă de cum iau o gură de aer, întoarcerea le este inevitabilă. Sigur că da, creanga de coral știe un drum mai bun! Trandafirul Sidefiu se aplecă spre creanga de coral, hotărât să-i ceară sfatul și să-i caute ajutorul.

– Tu ești mai înțeleaptă și trăiești mult, zise Trandafirul Sidefiu - nu cumva știi cum se ajunge până la Lumea de Sus?

– Bineînțeles, din moment ce eu mă și aflu în Lumea de Sus - îi răspunse creanga de coral, gândindu-se la sine și la stânca sa. O altă lume nu o interesa. Plecările? Nimicuri. Chiar că Trandafirul Sidefiu e de-a dreptul nesperios în dorința-i de a se desprinde de fundul mării și de a porni spre soare și nori. Fiecare trebuie să-și știe locul și să nu-l părăsească! Creanga de coral își aduse aminte de o rudă de-a sa care, la fel, a visat să plece în Lumea de Sus. Atât de mult s-a gândit la asta că într-o bună zi s-a rupt de fund și a pornit cu valurile spre înălțime. Ce anume s-a întâmplat până la urmă cu ea nu știe nici măcar racul cel singuratic, deși iese în fiecare noapte pe mal. Creanga de coral dădu grăbită din cap în semn că nu. Pentru cel ce-și are stânca sa este nehibzuită plecarea în necunoscut. Să se liniștească el, Trandafirul Sidefiu. De-atâtea gânduri ale scoicii până și coraliile-și pierd culoarea, iar cu ele nimic nu se rezolvă. Creanga de coral se lipi de stâncă și amuți.

Trandafirului Sidefiu nu-i rămăsese altceva de făcut decât să-i găsească un interlocutor. Însă nici peștele-șarpe nu avea o părere mai bună despre Lumea de Sus. Pentru pești, această lume începe în plasă și se sfârșește în tigaie.

Dând supărat din coadă, peștele se pierdu în spatele stâncii, iar Trandafirul Sidefiu se adresă meduzelor. Însă meduzele nu aveau nici poftă, nici timp să povestească despre Lumea de Sus. Soarele, așa cum îl văd ele, este un glob tulbure și galben, ce seara se înroșește și se prăbușește

în valuri. Acest glob nu se mănâncă, nu-l poți prinde cu ventuzele și nu folosește la nimic. Și-atunci de ce s-ar gândi la el? Cea mai bătrână dintre meduze, poreclită și Uraganul Mustăcios, își desfăcu vălurile și porni încet în urma unui banc de pești, aruncându-i Trandafirului Sidefiu peste umăr cum că ar fi cel mai înțelept să-și șteargă din minte însăși Lumea de Sus.

Acesta a fost ultimul lucru pe care Trandafirul Sidefiu a fost în stare să-l facă. Desenând dungi pe fundul nisipos, razele soarelui se încurcaseră printre ierburile de mare și le făceau unduitoare și transparente. Bancurile de pești zburau ca niște săgeți de argint. Peștișorul nu înceta să povestească despre norii ce plutesc în înaltul și albastrul cer, despre florile mai rumene decât coralul și despre vântul ce naște prin scobiturile stâncilor sunete suave. Și-apoi, aici sunt și trandafirii!

Astfel descoperi Trandafirul Sidefiu că există flori ce poartă numele de trandafiri; flori albe și galbene, violete și roșii. Acum chiar că nu mai putea aștepta. De ce să aștepte? Până când? În nerăbdarea-i să plece cât mai curând în minunile Lumii de Sus, Trandafirului Sidefiu lumea de pe fundul mării îi deveni hidoasă. Oribil i se făcu până și dulcele vuiet al mării. Ce sunt valurile față de vânt? Dar vuietul mării față de cântecul ierbii și păsărilor?

Ca un cuțit îi trecea Trandafirului Sidefiu prin inimă dorința fierbinte. Ascuțită și îndelungată fu durerea. Poate pe altcineva l-ar fi doborât. Trandafirul Sidefiu se strânse și porni să plângă în sinea sa. După aceea simți cum tristețea, ca fluxul mării, îi inundă întreaga ființă și se condensă într-o picătură dură și strălucitoare.

Nu se mai mișca. Nu mai deschidea gura. Cu tristețe, creștea în el grăuntele de perlă. Încet-încet, Trandafirul Sidefiu începu să uite Lumea de Sus. Îl oboseau până și poveștile peștilor. Erau mereu aceleași povești! Peștele devenea în ele tot mai important, iar Lumea de Sus, tot mai ștearsă și mai lipsită de importanță. Îngrășându-se, peștele abia mai ajungea până la suprafața apei. Acum și lui, la fel ca meduzelor, i se părea că soarele nu este altceva decât un cerc galben și tulbure. Acum îl atrăgea și pe el întunecimea fundului mării. Trandafirului Sidefiu dorul după Lumea de

Sus i se arăta ca un semn al unei mici nebunii. Are dreptate creanga de coral gândind astfel. Peștișorul venea la Trandafirul Sidefiu tot mai rar. Trandafirul Sidefiu îl chema tot mai rar. Nu-i mai era nici de Lumea de Sus, nici de Lumea de Jos. El căuta și găsea aceste lumi în sine.

Iar grăuntele de perlă creștea și se împlinea. Creștea și strălucea ca un mic soare. Trandafirul Sidefiu îl înfășura cu petalele sale, apărându-l cu gelozie de toată lumea. Era micuța lui minune și nu dorea să o împartă cu nimeni și nici nu se mai gândea la plecarea din vale. Sunt ridicoli peștii în disputa lor despre care anume dintre ei este mai frumos! Cu atât mai ridicol este Sfatul broaștelor țestoase care discută această problemă. Trandafirul Sidefiu știa că micuțul soare ascuns în el este mai frumos decât toți la un loc. Însă de ce i-ar interesa pe alții acest lucru?

Mândria tainică a Trandafirului Sidefiu îi dădea grăuntelui de perlă culori mai bogate și mai scânteietoare. El nu mai purta acum în sine doar strălucirea delicată a lunii și fulgerarea soarelui, ci și revărsarea curcubeului ceresc. Adânc, pe fundul mării, unde razele ajung abia la amiază, Trandafirul sidefiu își câștigă tihna.. Putea să trăiască în acest fel unul, o sută de ani, o veșnicie. Nu-i mai era nimeni trebuincios. Nu mai căuta pe nimeni. Aproape că uitase de poveștile cu nori și flori în clipa când umbra unui corp întunecat dădu buzna în apă, iar mâna cuiva îl apucă strâns, îl desprinsese de pe fund și-l duse la suprafață.

Oare să fi trecut doar o clipă? Ori el a călătorit o întreagă veșnicie? Trandafirul Sidefiu nu și-a putut da seama când s-a dat la o parte și el a trebuit să-și închidă ochii, orbit de prea puternica lumină a soarelui.

– Cât e de mare! - auzi exclamația cuiva și deschise ochii. O, ce minune! Soarele învârtea cerul ca pe o sfârlează, norii goneau, mai ușori decât spuma mării, se simțea suflarea sărată a mării și mirosul florilor de rozmarin. Totul scânteia, totul scliffea mai strălucitor decât și-a putut aduce peștele aminte. Trandafirului Sidefiu i se opri răsufarea. Însă nu era timp pentru a se minuna de Lumea de Sus; mâna cuiva îl ținea strâns, îi smulgea măruntaiele și-i sfâșia plămâinii. Și astfel ajunse și până la comoara ascunsă a Trandafirului Sidefiu.

– Uite o perlă! Superbă! - exclamă omul, în vreme ce două degete

ridicau taina Trandafirului Sedefiu, iar niște voci emoționate îi zumzăiau pe la urechi. Abia reuși cu o ultimă privire să cuprindă strălucirea micuțului său soare, că în scoica-i golită pătrunse briza sărată a mării. Pescarul duse cu el grăuntele de perlă, iar un copil luă scoica aruncată, o curăță de nisip și o puse la ureche.

Oare ceea ce a auzit să fie vuietul valurilor? Povestea despre viața din mare? Băiatul îl mângâie tandru pe Trandafirul sedefiu, îl ascunse în cămașă și fugi către casă.

Toată noaptea după aceea îl ținu lipit de ureche. Întreaga noapte rătăci pe cer globul ca o perlă al lunii. Băiatului i se părea că în murmurul scoicii asculta vuietul mării. Trandafirul Sedefiu credea că pe cer rătăcește taina lui cea pe care i-o smulseseră oamenii. Mai mult, tot mai mult urca luna pe cer. Tandru, tot mai tandru murmură scoica. Iar dimineața, când privi pe fereastră, soarele văzu cum băiatul și scoica dormeau sprijiniți unul de altul. În spatele pleoapelor le plutea strălucirea grăuntelui de perlă.

Marea era departe și tăcută. Doar în valea cea mică se mai agitau locuitorii de pe fundul mării întrebându-se unde este Trandafirul Sedefiu, aceasta în vreme ce grăuntele de perlă strălucea în vitrina celei mai scumpe prăvălii din oraș. Oamenii se îngrămădeau să-l vadă, însă doar un băiat și un poet știau că în vitrină scânteia, de fapt, o dorință.

Păpădia

Cândva, demult, la poalele muntelui creștea o ceată de floarea-soarelui. Și cât de frumoase erau acestea! Toate înalte, toate chipeșe, toate drepte! Până și soarele pe cer strălucea de mândrie pentru această oaste de aur a sa.

În fiecare zi, soarele călătorea de la răsărit la apus. Dinspre răsărit înspre apus se mișcau și capetele de aur ale voinicilor săi în primul, în cel de al doilea, în cel de al o sută treilea an. Au uitat până și cele mai vârstnice flori-ale-soarelui din livadă când i-a jurat credință îndepărtatul lor strămoș împăratului celest. Și pentru ce să țină minte? Oare florile-soarelui există tocmai pentru că există soarele?

– Fără soare n-ar fi nici florile-soarelui! - spuse căpetenia tribului de aur, în vreme ce florile-soarelui, ca una, se roteau înspre răsărit: soarele doar ce se năștea ieșind din râu.

– Fără soare n-ar fi nici albăstrelele, nici sânzienele, nici mușețelul, nici macul roșu! - cântau în cor copiii colorați ai livezii, refuzând să asculte bombăneala vecinei sfecla, care privea cu dispreț frumusețile fără folos ale livezii, repetând:

– Nimicuri, dragele mele! Nimicuri! Soarele este important numai pentru aceia fără rădăcină! Noi, cei ce avem rădăcini, putem și fără el!

Supărată și sieși suficientă, sfecla se vârî și mai adânc în pământ, surdă la cântecele livezii, oarbă la strălucirea soarelui, nedorind să audă nici măcar încurajarea melcului de livadă care, din cauza năvalei luminii de aur a soarelui, fugea grăbit în căsuță.

– Soarele este un ucigaș fără milă! - spunea melcul, compătîmind

mult ierburile și florile, fluturii și florile-soarelui; ei nu aveau unde să fugă, unde să se ascundă. Însă florile-soarelui nici nu doreau să se ascundă. Sub ochiul fierbinte al împăratului lor ele creșteau și se întăreau, cu credință urmărind cu toate mersul soarelui, mai puțin una de curând născută.

Era aceasta o floare-a-soarelui atât de mică încât la început nu o luă nimeni în seamă.

– Fie, se va obișnui ea - spuse una dintre vecine, iar mama florii-soarelui își plecă de rușine capul. Altfel, ba chiar ciudată era această cea mai tânără fiică. Întotdeauna îngândurată, întotdeauna cu privirea pierdută în vale, se ferea de jocul fraților și surorilor, refuzând să urmărească mersul soarelui.

– De ce-ar trebui chiar toți să facă la fel? - spunea și, în loc să urmărească soarele, urmărea zborul libelulelor și trecerea vântului prin iarbă. Mai mult ca orice o atrăgeau cele trei dealuri din depărtare, transparente ca trei baloane de săpun. Era pregătită să asculte până și cântecul pârâului ce-și spunea râu. Jocul florilor prin livadă și hoinăreala neobosită a furnicilor o interesau mai mult decât mișcarea soarelui pe cer. În regulă! Soarele este mare și puternic! Dar de ce din pricina lui să devii orb pentru toate celelalte? De ce să rămâi într-un singur loc până la moarte, credincios jurământului unui strămoș îndepărtat? De-a lungul șirei spinării micuței flori-a-soarelui trecu un fior: nu este un noroc deosebit să te naști o floarea-soarelui!

– Ca o floarea-soarelui pitică! - o corectă una dintre surori, iar mama tresări.

Nimeni nu-și aduce aminte să fi refuzat vreodată o floarea-soarelui să urmărească soarele! Și nici că s-a născut vreodată una atât de mică și încâpățanată! Iar ca nenorocirea să fie și mai mare - abia ce creștea de-atâta cugetare și curiozitate. Ceilalți, fii și fiice, îi ajungeau deja până la brâu, iar cea mică abia ce s-a ridicat de la pământ. Însă tocmai de aceea era frumoasă și dulce, mai dulce și mai delicată decât toți ceilalți. La miezul nopții și la miezul zilei se legăna cântând ușor la vântul ce-i aducea povești din toate cele patru zări ale lumii. Câte minuni există pe pământ! Micuța se făcea toată urechi de îndată ce se pornea vântul

să freamăte prin câmpul de floarea-soarelui și, tulburată toată, asculta despre valurile Mării Sudului, despre păsări și despre peștii cu aripi de aur, despre transparenții munți de gheață la pieptul căroră, ca în niște castele de cristal, dorm urși albi și zâne cu părul de argint, așteptând lumina polară să le trezească. Această lumină amintea de strălucirea curcubeului, de lucirea liniștită și tristă a lunii. Mai mult decât orice micuța iubea noaptea! Glasurile livezii se potoleau peste noapte, iar șoaptele ierburilor abia se auzeau. Licuriciul își purta lumina argintie de la tufă la tufă, aprinzându-și și stingându-și din când în când felinarul ce reușea să vrăjească până și vântul. Tăcut, tăcut de tot, acesta trecea prin rândurile adormitelor rânduri de floarea-soarelui. Micuța floare-a-soarelui veghea, încercând în zadar să-și trezească frații. Înstelatele cărări ale cerului nu-i interesau. Nu puteau nici măcar să-și închipuie mărl lunii agățat de plop.

– Vorbești prostii! - îi spuneau și-și aplecau capetele de cum sărea soarele în râu. Împăratul soare este mai puternic și mai frumos decât toți. Asta se știe de când lumea!

Adânc în sine, micuța floare-a-soarelui știa că frații aveau dreptate. Însă culorile și sunetele nopții îi alungau somnul din ochi și, în vreme ce frații îi dormeau, ea-și ridica petalele aurite în sus, minunându-se de mersul molcom și sărbătoresc al lunii prin ponoarele argintii ale cerului. Ce n-ar da să se poată rupe și, ușor ca un nor, să zboare înspre lumina perlată a lunii, de frumusețea căreia i se oprea până și răsufarea. Câte n-ar trăi și n-ar vedea acolo sus!

Există în livadă și flori galbene, mărunte, ale căror capete devin argintii și ușoare când îmbătrânesc, se desprind și zboară înspre cer. Dar care floare-a-soarelui a mai zburat spre înălțimi? Care a mai dorit așa ceva? „Cu mine nu e ceva în regulă!” gândi micuța floare-a-soarelui și se ridică pe degete dorind să crească și să-și ajungă frații ce-i erau deja mamei până la ureche. Însă, oricât se ridica - nu creștea. Și nu se rotea nici după soare de nu o silea mama.

Acum, celelalte flori-ale-soarelui își arătau deja dezaprobarea. Cine a mai văzut o floare-a-soarelui atât de pitică și neserioasă? Ce are

ea cu luna? Ce o interesează stelele de pe cer? Să se grăbească și să crească precum ceilalți! În curând încep arșițele verii. De nu va crește la timp va rămâne întotdeauna mică. Florile-soarelui își scuturau capetele, nemulțumite, iar soarele ardea în drumu-i fără grijă de la răsărit la apus. Era oare de mirare că micuța devenea tot mai descurajată? Ce voiau surorile de la ea? Oare ea nu dorea să crească? Se mai revolta micuța din când în când, însă în străfundul sufletului știa că asta nu era adevărat: ea nu este aidoma celorlalte! Să fie oare ceva mai rău și mai negru decât o floare-a-soarelui ce urmărește luna în loc de soare?

Și se hotărî micuța floare-a-soarelui să găsească leac pentru chinul său. Se adresă ierburilor pentru sfat. Ierburile sunt prieteni vechi. Însă ierburile nu cunoșteau taina rotirii după soare; nu o puteau ajuta! Atunci micuța întrebă râul ce să facă. Dar vorbărețul cel sprinten nici nu încercă să-i răspundă. Se grăbea spre mare. Marea știa totul: era cea mai mare din lume, dar, cu toate acestea, vântul o mișca. Întrebă micuța floare-a-soarelui ce să facă.

– Tu, care-ți arunci privirea peste tot, ar trebui să știi cum să cresc eu mare! - șopti micuța aplecându-și supusă capul, iar vântul zâmbi.

– Păi, ai crescut! - zise. Nici o păpădie nu este mai înaltă decât tine.

– Păpădie! - exclamă mama florii-soarelui nevenindu-i să creadă.

– Păpădie? - repetară frații exclamația ei.

– Păpădie? - exclamă și mustăcioasa căpetenie a cetei de floarea-soarelui

Dintr-o dată, totul devenise limpede: și înălțimea de pitic a micuței, și refuzul ei de a urmări mersul soarelui. Dar, de unde o păpădie în câmpul de floarea-soarelui?

– Păpădie? - șoptea micuța floare-a-soarelui, simțind cum de la cuvântul acesta i se învârte totul prin cap. Acum măcar își cunoștea adevăratul nume! A fi însă păpădie singură pe lume este oare acesta un noroc? Pe micuța o cuprindea tot mai mult tristețea. Simțea cum din pricina acesteia devenea tot mai transparentă, tot mai subțire, ca vântul cel iute și ușor.

Și-atunci, pe capul păpădiei căzu, ca o ploaie dulce, noaptea. Cât de pătrunzător mirosea livada în noapte! Cât de jos pâlpâiau stelele! Iar luna rătăcea prin ponoarele întunecate ale cerului ca un licurici! Singură pe boltă, ea-i zâmbi păpădiei singuratice de pe câmp. O chemă să se ducă la ea: le va fi mai frumos, le va fi mai vesel împreună! Luna cobora tot mai jos, pentru a ajunge mai ușor păpădia la ea. Să nu se sperie! Să pornească odată!

Voia micuța altceva?

Încet, aproape neauzit se rupse păpădia de la pământ, își sprijini pentru o clipă căpățâna aurie de obrazul mamei sale, floarea-soarelui, iar apoi, ca înaripată, își luă zborul spre înălțimi! O vedea cineva? O auzea? O treceau florii pe păpădie la gândul că ar putea-o opri, însă florile-soarelui dormeau până la una!

Dar ierburile?

Singurul treaz în noapte se afla pârâul, preocupat însă cu propria-i bolboroseală, el nu avea timp să vadă cum păpădia aceea transparentă și aurie zbura tot mai aproape de lună și stele, ea însăși semănând cu o tânără stea licăritoare, cea mai delicată dintre toate.

Oglinda

Pășea pe uliță o tânără. Se întorceau în urma ei capetele de la mic la mare. Țâșnea din ea atâta strălucire și bucurie de părea că o rază de soare se prefăcuse în această preafrumoasă femeie. Gândind la soțul și la micuțu-i fiu, se bucura ea însăși de mersu-i când, deodată, se opri ca trăsniță și o umbră îi trecu peste față: îi venea în întâmpinare o bătrână atât de nenorocită și de încovoiată de părea că din clipă în clipă se va închide ca un briceag și se va așeza pe pământ.

„Chiar că e grea bătrânețea!” gândi Preafrumoasa, privind cum se lipea bunicuța de ziduri, în vreme ce trecătorii, grăbindu-se, se loveau de ea ca niște viespi întărâtate. La trecerea de pietoni bătrâna se opri. În mod sigur trebuia să treacă de partea cealaltă, însă râul de oameni și mașini nu înceta să curgă. Preafrumoasa i se apropie, o luă de mână și o conduse dincolo de drum de parcă ar fi trecut-o peste o bâră îngustă, desupra unui râu umflat.

– Mulțumesc, fiica mea, spuse bătrâna și o întrebă cum să o răsplătească. Însă Preafrumoasa dădu din umeri: ea avea de toate. În afară de familie și casă ce anume și-ar mai putea dori?

– Nu se știe niciodată! - spuse bătrâna și-i întinse o oglindă nu mai mare decât palma, spunând că una asemănătoare nu a mai fost și nu va mai fi.

– Dacă te uiți bine la ea și-ți dorești ceva din adâncul sufletului, oglinda se va sparge, dar dorința îți va fi îndeplinită.

Bătrâna zâmbi, iar Preafrumoasa luă oglinda mai mult pentru a nu o mâhni decât a-i crede cuvintelor. O surprinse totuși că, deodată, bătrâna

dispăru de parcă s-ar fi prefăcut în fum. De nu i s-ar fi aflat oglinda în palmă, i s-ar fi putut părea că bătrâna doar i s-a năzărit, dar oglinda era aici. O împinse într-un scrin, printre cămăși, apoi uită și de bătrână, și de întâlnire.

Să fi fost oare, după aceea, zile sau așchii ce-au zburat cu râul cel iute?

Crescu și se îndesă cireșul de sub fereastra Preafrumoasei, pe picioare începu a-i umbla acesteia fiul. Preafrumoasa abia ce-și mai aducea aminte de bătrână și de darul ei când, scoțând cămășile din scrin, dădu de oglindă.

– Ia te uite unde te-ai ascuns! - exclamă și, privindu-și în oglindă fața bucuroasă, își aduse aminte de mersul chinuit al bătrânei. Apoi zise:

– De-aș rămâne întotdeauna la fel de tânără, la fel de frumoasă, de-aș putea să trăiesc veșnic! - Și nu-și exprimă ea gândul până la capăt că se revărsă înăuntru un piuit aspru și subțire. Oglinda din mâna ei se crăpă și zbură în toate părțile. - Asta ce mai este? țipă tânăra femeie și începu să adune bucățile de oglindă risipite. Însă nu reușea nicidecum să le pună laolaltă: unele căzuseră printre scândurile dușumelei, altele fuseseră duse de curentul de aer afară, prin fereastră. Atunci, în curte, băiețelul se porni să plângă. Preafrumoasa zvârli bucățile strânse printre cămăși, după care fugi în curte și uită și de oglindă, și de teama aceea tulbure.

Stelele anii nu și-i numără; doar ce-și aruncă Preafrumoasa șalul peste umeri - trecură zece ani. Nu se întoarse bine - fiul îi crescui flăcău iar soțului fruntea-i fu acoperită de părul cărunț. Pe când ea, mereu la fel: nici o cută pe față, nici un fir alb de păr; zbură prin casă ușoară și surâzătoare ca o rază de soare. Se mira că-i îmbătrâniseră tatăl și mama, prietenelor li se scofălciseră obrazii, cireșul se făcuse uriaș, iar coroana-i plutea deasupra casei ca un nor verde.

– Oh, la lucrurile astea ar mai trebui să meditez! își spuse și nici nu-și termină bine gândul - tatăl și mama îi muriră, fiul își aduse nevasta în casă, iar prin curte îi alerga deja Preafrumoasei nepotul. Soțul o privea și nu-i venea să-și creadă ochilor; femeile de-o vârstă cu ea se zbărciseră ca miezul de nucă, pe când ea era mai strălucitoare decât steaua de

dimineată! În cele din urmă îndrăzni să o întrebe ce anume se întâmplă cu ea, însă femeia doar zâmbi și gândi: „Poate totul nu e decât un vis? Dacă este vis, să mai țină!” Nurorii îi apărură o cută între sprâncene și i se albi părul la tâmple. Când intra cineva cunoscut în curte i se adresa nurorii ca soacrei.

Preafrumoasa suspină, iar în zorii primei zile de ninsoare îi muri soțul. Nici în vis, nici aievea nu putea să uite privirea lui. „Dar tu?” o întreba el cu ochii. „Eu, ce?” își răspunse ea singură, dând din umeri, când înmormântarea o făcu să i se pară că nașterea, cununia și botezul nici nu mai existau. Se duceau cunoscuții, neamurile și vecinii unul după altul în pământ. Erau pe stradă, în oraș, tot mai puține fețe cunoscute. Însăși strada, însuși orașul începură să se schimbe. În locul grădinilor și caselor mari țâșni spre cer un stol de zgârâie-nori făcuți din sticlă și beton. Fiul începu să i se înconvoaie spre pământ, nepotul își aduse nevasta în casă, prin curte alerga deja strănepotul, iar ea rămăsese la fel.

Cu uimire, cu dojană și cu un fel de ură parcă, o priveau fiul și nora, strada și orașul. Și-a vândut sufletul diavolului! șopteau deja și cei ce veniseră pe lume odată cu nepotul ei. Era oare de mirare că Preafrumoasa își dote seama că-i deranja pe toți cei din jur? Că vedea cum nu-i putea înțelege pe oamenii din preajma ei? I se pierduseră până și plăcutele-i în-deletniciri: cine mai frământa aluatul, cine mai torcea? În casă nu se mai găsea loc pentru războiul de țesut, aici se afla până și ea în plus.

– Oglindă blestemată! își șopti într-o dimineată. De-aș îmbătrâni măcar un pic! Poate privirile fiului și nepotului ar fi mai calde! Cu grijă și să nu o mai vadă nimeni, Preafrumoasa încercă să adune laolaltă bucațile de oglindă. Zadarnic! Pe ici, pe colo mai lipsea câte una. Fiecare bucată, în schimb, îi arăta propriul ei chip: surâzător, strălucitor, blestemat de tânăr! Încercă fără succes să îmbine marginile bucaților. - Ah, la dracu! - izbucni Preafrumoasa și privi în stradă, dar strada căsca la ea un hău, oamenii se vedeau ca niște puncte. Niciunde nici un copac, doar niște trecători tăcuți și grăbiți. I se păru străin până și propriul ei fiu: încărunțit, încovoiat, el tăcea.

Astfel, tăcând, se și duse pe lumea cealaltă, lăsându-și mama fiului și nurorii, fiul și nora față de care ea era mai tânără! Ce putea cu ei să povestească? Oamenii de care-i plăcuse ei aceștia nu-i știau nici din auzite, iar cum se trăise cândva nici măcar nu-i interesa.

Trăia Preafrumoasa străină și nefolositoare și în zadar aștepta să-i vină bătrânețea și moartea.

Atunci, însă, într-o bună zi, hotărî ca bătrânețea și moartea să și le caute ea însăși, să nu mai stea în calea alor săi. Pe lumină, în zorii unei zile de primăvară, Preafrumoasa coborî din turnul de sticlă și porni la oraș să întrebe de bătrânețe și moarte. Însă la toate întrebările ei oamenii doar dădeau din umeri. Ce vrea ea, o femeie atât de tânără și de frumoasă? De ce-l cheamă pe dracul? Și împărăția morții? De-acolo nu s-a mai întors încă nimeni să le spună drumul! Îi râdeau oamenii în față, sfātuind-o să renunțe la căutarea ei: moartea va veni și singură. Îi vine fiecăruia!

Numai că ei nu-i venea și de aceea hotărî să caute în altă parte răspuns și dezlegare chinului său. „Poate sunt animalele mai înțelepte!” Preafrumoasa porni spre munte, însă iepurii, veverițele și căprioarele nu știau răspunsul.

– Moartea se află în lup! șopteau iepurii și căprioarele.

– Moartea se află în vultur! spuse veverița.

– Moartea se află în vânător! exclamă vulturul.

– Moartea se află în șarpe! strigară toate animalele într-un glas.

Ieși Preafrumoasa din lăstăriș, îl chemă pe șarpe, însă șarpele zise:

– Asupra ta nu am nici o putere.

– Și-atunci eu ce să fac? Cum să ajung în împărăția morții? începu Preafrumoasa să plângă, iar șarpele îi zise:

– Vei merge drum lung! Pe fundul mării se află o peșteră, în ea o scoică sidemie, iar în scoică, două ierburi. Una este iarba vieții, alta este iarba morții. Ambele arată la fel. Tu trebuie să le scufunzi, să le găsești, să le deosebești. De alegi iarba vieții, scăpare nu mai ai; vei rătăci pe pământ o întreagă veșnicie - spuse șarpele, alunecând în spatele unei stânci și dispărând, iar Preafrumoasa plecă să-și întâlnească soarta.

Cine știe cât o fi mers. Cine știe când s-a scufundat în mare! Pietrișul de pe mal nu vorbește despre asta. Dar când se liniștește marea în zori, povestesc pescarii cum văd ieșind din apă o femeie, însă poveștile lor sunt diferite. Unii susțin că văd o bătrână atât de încovoiată că li se pare că în aceeași clipă aceasta se va strânge ca un briceag. Alții sunt convinși că celor dintâi bătrâna doar li se nălucește: din mare iese Preafrumoasa, mai strălucitoare ca steaua de dimineață. Are în mână două ierburi, pe care le privește ezitând pe care anume să o aleagă, pe care să o arunce.

Blonda

Demult, atât de demult că s-a uitat până și numele locului, trăia pe malul unui râu o fată cu părul de aur. Pe cel care nu a văzut-o nu l-a fulgerat lumina ochilor ei liliachii. Cel care nu a văzut-o, acesta putea să audă glasul rândunelelor în glasurile celorlalte fete. Pielea îi era mai transparentă decât petala florii de iasomie, iar râsul, mai dulce decât trosnetul focului în nopțile geroase.

– Cât e de zveltă, cât de minunată! - șopteau oamenii, și norii, și râul. Veneau până și vânturile din munții de gheață să-i treacă prin părul de aur, iar păsările se opreau din zbor să o vadă. Ce să se mai spună de flăcăi?

– Una ca ea se naște pe pământ o singură dată! se vorbeau bătrânii. Minunile nu se repetă!

Însăși Blonda ajunsese să creadă că mai frumoasă ca ea pe lume nu există. Începu să-și petreacă zilele și duminicile la fântână, privindu-și chipul în apă. În van strigau flăcăii să-și întoarcă privirea spre ei. În van o chemau prietenele să iasă cu ele la livadă, să vadă cum înflorea romanița, cum zburau libelulele și licuricii.

– La ce-mi trebuie romanița? răspundea Blonda. Eu sunt mai frumoasă decât romanița, decât liliacul și trandafirul! - continua ea să-și privească în apă chipul, iar fetele, râzând și cântând, plecau pe câmp să se bucure de mireasma ierburilor înalte de vară. Apoi, una după alta, începură să devină neveste, pe urmă tinere mame. Blonda dădea înciudată din umeri: - Și ce dacă! Fete obișnuite, cu o soartă la fel de obișnuită.

Mai bogat decât soarele, părul îi strălucea, foșnea ca o cascadă. Ierburile se grăbeau să crească numai să o vadă și până și râul, privind-o, uită să mai curgă și clipea din ochi încântat. Poveștile despre frumusețea Blondei se răspândeau pe pământ ca focul. Nu se știa dacă le răspândea vântul ori le purta cu el râul. Oamenii treceau peste mări și țări, peste pustiuri și ghețari pentru a o privi uimiți, pe ascuns, fiindcă nu avea nimeni curajul să i se apropie și să-i ceară mâna.

Există însă vreo tufă de trandafiri care să nu facă flori de trandafir? Există rouă pe care să nu o soarbă soarele? Se arată un flăcău mândru, cu un fluier vrăjit la brâu și cu o spadă vrăjită în mână și jură că o va cuceri pe Blondă. Nu se afla nici o primejdie din care spada să nu-l salveze și nu se afla nici om, nici animal pe care cântecul fluierului să nu fie în stare să-l îmblânzească. De ce anume să se sperie?

Duios și liniștit era glasul fluierului, însă de la el ierburile și apele deveneau tămăduitoare, se opreau revărsările de ape și focurile, se deschidea pieptul pământului să-și arate ascunsele-i comori. De-ar vrea, flăcăul ar putea să fie mai puternic și mai bogat decât orice împărat de pe pământ. Însă lui nu-i păsa nici de putere, nici de bogăție! Cu forța spadei vrăjite îi apăra pe cei umiliți și neîndreptățiți; cu glasul fluierului îi lecuia pe cei bolnavi și neputincioși. Era îndeajuns să înceapă a cânta că uitau de durere și cei mai bolnavi, iar din crengile uscate să dea florile, apoi rodul. Flăcăul avea un fluier, o spadă și un câine credincios, dar a sa era lumea întreagă. Oriunde s-ar fi ivit, acolo devenea totul mai surâzător și mai luminos; asta până nu a văzut-o pe Blondă.

Ea doar ce l-a privit și parcă i-a și strâns un lanț de aur la gât; tânărul uită și de cântec, și de vis. Palid și tulburat, se poticni printre oameni până în clipa când își ridică fruntea și spuse:

– Blonda va fi a mea!

Vorbele acestea le-a rostit o singură dată, însă glasul încredințat urechilor omenești este mai iute decât cel mai iute cal. Auzind Blonda afirmația flăcăului, dădu țăfnoasă din cap și zise:

– Cine este acesta ce-i poate pune până și vântului frâul? Eu nu

sunt a nimănuî. Nici nu voi fi a nimănuî, dacă nu se g se te omul care este pregătit să-mi îndeplinească trei dorin e  i astfel să c  tigi iubirea mea!

Fata râse m ndr , sigură că un astfel de om nu exista  i nici nu poate exista. Dar pe flăcău nici asta nu-l făcu să  ov ie. Cu m na pe g tul credinciosului său câine, el se opri dinaintea Blondei  i-i spuse:

– Zi-mi, Blondo, cele trei dorin e! Să vedem: pot eu ori nu pot să  i le îndeplinesc?

Stătea flăcăul subțire și drept ca o creangă de răchită  i privea la fata. Înflic ra i  i năvalnici îi erau ochii,  irete  i aspre cuvintele. Oamenii îl priveau cu tandre e. Blonda tresări  i porni să tremure. Oare nu cumva s-a prefăcut luna în acest flăcău chipe ? Privirea tânărului, luminoasă  i caldă, îi mi c  până  i   rana de sub tălpi. Însă Blonda î i reveni  i zise:

– Întoarce-te acolo de unde ai  i venit, flăcăule! Cine poate să cucerească o rază de soare? Eu nu sunt a nimănuî, nici nu voi fi a nimănuî! Uită-mă  i să- i fie drumul cu noroc!

Pentru a- i masca tulburarea, Blonda capul  i-l plecă  i râse dispre uitor, dar pe flăcău nici asta nu-l făcu să renun e.

– Cum să plec? Mi-am dat cuv ntul; o să r d  oamenii de mine.

– Bine, bine! - îl privi fata, rece. Să vedem: are inima atâta putere c t  poveste te gura! Prima mea dorință este - spada ta!

Flăcăul se clătină de parcă ar fi suflat vântul puternic într-o trestie, însă nici de această dată nu dădu înapoi.

– Oare numai slab  i vulnerabil pot ajunge la iubirea ta? - i se adresă Blondei cu un glas dojenitor. Oare nu știi că spada mea îi apără pe cei s rmani, că spada este vrăjită doar în m na mea?

Pentru o clipă fata tăcu, apoi îl privi severă  i-i spuse:

–  tiu.  tiu  i că bine nu va mai aduce nimănuî, dar aceasta este dorința mea...

Fata î i întinse mâinile poruncitor, iar tânărul, fără cuvinte, puse spada pe ele. Oamenii care stăteau în jurul lor îi urmăreau însp im n a i, cu răsuflarea tăiată. Cine-i va mai apăra acum de f r delegi? Ce anume

vrea această față? - se întrebau, neîndrăznind să rostească nici un singur cuvânt. Îi păru Blondei rău, dar și pentru ea la fel ca și pentru tânăr, a da înapoi nu mai exista. În jurul lor oamenii strângeau cercul tot mai mult. O ardeau pe blondă privirile lor. Îi pârlea obrajii răsuflarea lor. Liniștea era atât de adâncă încât se auzea cum cădeau frunzele pe pământ când flăcăul se reculese și spuse:

– Care ți-e cea de a doua dorință? Ești atât de crudă pe cât ești de frumoasă, Blondo, nu cred că o voi îndeplini-o atât de ușor.

Flăcăul stătea mai drept decât plopul. Atunci râse cu glas tare.

– Nu cumva te-ai speriat de propria-ți dorință? - o întrebă, iar Blonda se făcu la față mai albă decât mesteacănul de care se sprijinise.

– De ce nu știi să taci? De ce chemi suferința? - îl întrebă ea încet, iar tânărul își ridică fruntea și spuse liniștit:

– Zii care-ți este cea de a doua dorință!

Se dădu Blonda un pas înapoi, dar grăi:

– Fluierul tău!

Cei de față se cutremurară. Vântul se opri în crengi. Nici râul nu mai curgea. Se auzi doar urletul câinelui.

– Tu nu o să faci bine pe nimeni cu sunetul lui. Doar cu suflarea mea are fluierul putere magică! Lasă-mi-l măcar pe el! Nu știi oare câți bolnavi și săraci există?

Una dintre femei începu să suspine. Era încredințată că fluierul îi va lecui nepoțelul orb. Ce se va întâmpla acum? Suspinului ei i se alătură suspinul unei bătrâne: îi era moșul bolnav. Însă Blonda nu cedă. Aplecată spre tânăr, ea porunci cu o voce aspră și ascuțită:

– Ai spus că-mi vei îndeplini dorința. Dă-mi fluierul!

De-a lungul obrazului tânărului se prelinse o lacrimă. El se aplecă și mângâie câinele care tremura totul, apoi îi dădu Blondei fluierul.

– Blestemată să fii! - se repezi o femeie la Blondă. Țipătul unei alteia se auzi parcă până într-al șaptelea cer. Tânărul nici nu se clinti. Doar mâna i se slobozi pe capul câinelui și-l mângâie cu tandrețe. Oamenilor nu le venea să-și creadă propriilor ochi. Se întâmpla în realitate totul ce

se întâmpla ori era doar un vis urât? Mai grea decât piatra căzu liniștea între flăcău și Blondă. Flăcăul o întrebă cu vocea stinsă ce mai dorește, iar fata își dădu capul pe spate, nerăbdătoare:

– Bine, atunci! - râse ea disprețuitoare. Cea de a treia dorință a mea este inima câinelui tău! Scoate-i-o și dă-mi-o! Nu este ea mai de preț decât spada și fluierul. De ce te dai înapoi? - vru Blonda să atingă obrazul flăcăului, dar acesta se trase un pas îndărăt.

– Nu merită Blonda jertfele mele! - îi fulgeră prin inimă. Nu înțelege nimic, nu are nici înțelegere, nici suflet! Omul poate jertfi ceea ce este a lui. Are oare dreptul să-l jertfească pe cel care îi crede, care-l iubește? - spuse flăcăul și, mergând de parcă ar fi avut un cuțit înfipt în spate, o luă de-a lungul râului. Dinaintea lui îi mergea umbra. În spatele lui, câinele, a cărui limbă fierbinte îi linge ba pulpele picioarelor, ba palma.

– Oare acest câine să merite atât? - fugi Blonda în urma tânărului. Ți-e mai drag decât frumusețea mea? - fugea fata, se împiedica, cădea, se ridica, fugea din nou, însă flăcăul și câinele îi erau mereu cu un pas în față. În cele din urmă, căzu și noaptea, se născu și o nouă dimineață. Tânărul fugea. Blonda îi călca pe urme. Peste munți și ghețari, peste pustiuri și pământuri pietroase se poticnea Blonda, rugându-l pe flăcău să se oprească și să o asculte.

– Am vrut să-ți încerc iubirea! - strigă în urma tânărului, dar el era orb pentru frumusețea ei, surd la rugămințile ei. Ardeau în ea regretele sau de la dorință devenea tot mai transparentă, mai frumoasă? Cine știe! Flutura ca o flamură de aur părul ei.

– Îți voi înapoia fluierul, îți voi înapoia și spada! - îl ruga ea pe tânăr să se oprească măcar pentru o clipă. La dragoste nu răspunde cu ură - plângea, dar tânărul dădu din mână și-și continuă fuga. Ajunsesse deja la capătul pământului și se prinse de marginea cerului când fata țipă: – Ca un câine voi merge în urma ta, iartă-mă, iartă-mă...

Flăcăul tresări și se opri. Tandrețea și tristețea din glasul Blondei îl făcură pentru o clipă să șovăie. Dar aproape în aceeași clipă simți la

pulpa piciorului răsuflarea fierbinte a câinelui, se scutură, dădu din cap că nu și păși peste marginea cerului. Era atât de sigur că se apropia de ultima singurătate că nici nu se întoarse, nici nu ascultă. Cu ceva mai fin decât auzul simți apropierea pașilor ușori ai fetei și începu să alerge. Însă începu să alerge și Blonda și fugi și-n ziua de astăzi.

Vara, când sunt nopțile luminoase și calde, priviți spre cer și veți vedea cum o stea nu încetează a urma secera delicată a lunii.

Băiatul și prințesa

În pădurea de beton creșteau turnuri de sticlă.

În vârful unuia dintre ele, sus, între nori, trăia un băiețel mai palid decât colții de cartof. În vârful altuia - trăia o fetiță, fragilă și subțire ca un melc. Nici băiețelul nu o vedea pe fetiță, nici fetița nu-l știa pe băiețel. Dar băiețelul auzise că în vârful turnului de sticlă trăia o prințesă vrăjită. Asta i-a spus lui vântul de miazăzi. Cel de miazănoapte a confirmat cuvintele celui de miazăzi. Cel din apus chiar s-a și jurat că prințesa este cea mai frumoasă fetiță pe care a atins-o vreodată. Cel de răsărit încă se mai afla în vizită la Munții de Gheață. Iar vânturile hoinare, ce zburau în amurg în jurul turnului ca aripile unor păsări uriașe, băiețelul nici nu le mai punea la socoteală: erau ciudate, însă poveștile lor nu erau adevărate!

Băiatul auzise că turnul prințesei era foarte înalt, atât de înalt că ajungea până la cer. Păsările îl detestau, vânturile i se speriau și nu avea nici o cheie. Cum să-i dea de știre prințesei că era la fel de însingurat ca ea? Cum să-i îmblânzească teama? De s-ar afla prințesa pe o insulă pustie, băiatul ar pune o scrisoare într-o sticlă, iar sticla ar arunca-o în mare. Valurile s-ar rostogoli, iar zilele ar curge. Marea ar duce sticla până la o insulă, astfel că prințesa ar ști că undeva, în lumea îndepărtată, un băiat se gândea la ea... De s-ar afla prințesa în vârful unui munte înspăimântător, i-ar trimite de veste prin vultur. De s-ar afla pe una dintre stele, norii ar ajunge până la ea! Băiatul mai palid decât colții de cartof își sprijini fruntea de zidul de sticlă al turnului său. Ah, la naiba! Păi el abia ce se deosebea de peștișorul colorat din acvariu.

Băiatul se sculă și turnă apă în cea mai mare dintre oalele din bucătărie.

– Iată un pic de mare! - îi spuse peștișorului și-l aruncă în apă. Dar acesta nici să înceapă să înoate, nici să dea bucuros din coadă. Stătu multă vreme în loc, tulburat. Atunci zbură ca o săgeată. - Spune-mi cum să ajung la prințesă?

Însă peștișorul tăcea. Chiar și vântul din jurul turnului se liniștise. Iar acum, ce urma? Băiatul își trecu mâna peste frunte. De exista turnul iar în turn prințesa, trebuia să existe și modalitatea de a ajunge la ea! Dar cui să se adreseze? Cui să ceară sfatul? Părinții au plecat la lucru. Frați și surori nu avea. De-ar avea o soră, aceasta i-ar da cingătoarea de aur. Cu ajutorul ei ar coborî din turn. Ar ajunge cumva la prințesă. Cât de groaznică era pădurea de piatră, când o priveai din turn: căsca la tine toate hăurile. Pe când acolo, sus, în turn, prințesa vrăjită.

Stătea băiatul pe pat, chiar pe margine, și încerca să se liniștească. Era vremea dormitului. Dar, de se va culca, de se va întinde în pat, unde va sta prințesa, unde se va pune când o va aduce obosită și înfometată? Obosită și înfometată... ah, da! Își ciocăni fruntea cu degetul, se sculă și aranjă măsuța pentru două persoane. Nici mama nu ar aranja-o astfel! O farfurie, apoi o furculiță, o lingură, un cuțit. A doua farfurie, a doua lingură, furculiță și cuțit. Pe urmă, o bucată de pâine, apoi câteva fructe și puțină carne pentru ea, puțină pentru el! La sfârșit, câte o cană de lapte. Ce, încă? Fiindu-i foame, băiatul spuse:

– Să începem, prințeso! Te vezi cât ești de palidă?

Dar uite-te ce minune! Farfuria începu să se golească. Băiatul făcu ochii mari și văzu cum vizavi de el stătea o fetiță subțire și fragilă ca un melc. Băiatul întinse mâna peste masă:

– Bună ziua și bine ai venit! - spuse.

Prințesa întinse mâna peste masă.

– M-ai așteptat multă vreme? - îl întrebă, apropiindu-și fața de fața lui.

– De multă, foarte multă vreme.

– Dar eu ți-am transmis mesaje cu oglinda, însă tu nu le-ai înțeles!

– Am crezut că erau raze de soare. Îmi cădeau pe obraz și mă trezeau dimineața.

– Eu eram cea care te trezea! - râse prințesa și bău cana cu lapte, iar băiatul gândi: „Ia te uite, beau și prințesele lapte!”

– Cum de ai știut de mine?

– Mi-au spus vânturile. Multă vreme m-am aplecat spre uliță, însă asta este ca și cum te-ai uita într-o prăpastie. Trebuie că te-ai gândit la mine mult și insistent ca să pot ajunge la tine! - Prințesa se sprijini confidențial de băiat. Aceasta este acum taina noastră!

– Taina noastră? - zise băiatul cu îngrijorare, gândind: poate că ea a auzit de un alt băiat? Poate se va ridica și va pleca de cum va observa că acel băiat nu era el? Teama umplea inima băiatului, așa cum laptele umple paharul până la vârf. Dar prințesa nu plecă. Și câte minuni mai știa!

– Măcar la jocul cu bilele de sticlă voi fi mai bun! - spuse băiatul. Însă prințesa învinse și-i luă toate bilele de sticlă. După aceea luă blocul de desen și începu să deseneze. „Eh, de-aș ști eu asta” - gândi băiatul, în timp ce sub degetele prințesei creșteau pe hârtie păduri uriașe, flori și fluturi cu forme ciudate. De dincolo de liniile încâlcite stăteau la pândă ochii galbeni ai tigrlui.

– Fii regina junglei! - spuse tigrul și se înclină în fața prințesei. Împărăția mea se întinde de aici și până la ocean, pe când băiatul nu are decât o cameră... - vru tigrul să o așeze pe spinarea lui, însă prințesa îl dădu la o parte și râse.

– Dar niciunde nu este mai frumos - luă prințesa mâna băiatului și spuse: Să ne întoarcem...

Dar se părea că asta era mai ușor de zis decât de făcut. Regele-tigru de asta nici nu voia să audă.

– Trebuie să rămâi! Trebuie! - urlă cu un glas groaznic. A ta va fi nemărginita mea împărăție... Iată-ți coroana! - îi întinse el o coroană de diamante și rubine, dar prințesa o aruncă în hățiș.

– Nu-mi trebuie mie împărăția ta! Și-apoi eu am prințul meu... - îl îmbrățișă ea pe băiat, iar tigrul dădu din umeri. La dragoste nu poți obliga pe nimeni, de la nimeni nu o poți obține cu forța...

– Plecați! - spuse cu un glas teribil și în fața lor se deschise larg

jungla. Erau din nou în turn, la masă. Prințesa desena și în desen creștea un munte, creștea o pădure. Se aflau oare în această pădure căprioare? Veverițe? Băiatul nu se încumeta să întrebe. Poate veverițele aveau puterea să vrăjească și să-l transforme pe băiat într-un stejar, iar pe prințesă într-un tei. Ori să-i despartă și să-i închidă din nou în turnurile cele înalte?

Băiatul o privi pe prințesă cu coada ochiului. Nu dorea ca ea să-l vadă înfricoșat, astfel că-și învinse teama și râse.

– Desenează valea lunii! Desenează vaporul ce ne va duce până la ea - spuse băiatul, în timp ce de sub degetele prințesei prindea viață, începea să crească un vapor. Dar băiatul ezita să urce în el: vaporul îi semăna cumva prea mult cu peștișorul lui din acvariu. Era la fel de argintiu, la fel de strălucitor.

– Hai, căpitane, urcă! Urcă! - strigă prințesa. Vaporul doar ce nu-și ridică ancora.

Și se urcă băiatul. Lungă și ușoară fu călătoria. Acolo unde mergeau îi așteptau mulți copii, mult cântec. Trebuiau să se odihnească, trebuiau să se pregătească de întâlnire. Făcu băiatul un pat pe punte și se culcă pe marginea lui. Simțea în spate răsuflarea ușoară a prinșesei... ah, câtă liniște, cât de plină era marea de clarul de lună! Oare anii treceau?... În camera pe care o străbăteau razele lunii intră o tânără femeie, iar în urma ei, tatăl băiatului.

– Ia te uită! - strigă mama. Arată de parcă ar fi fost cineva aici în această seară.

Pe masa plină cu fărâmituri de pâine stăteau două farfurii golite, două câni de lapte băute, iar pe marginea patului dormea băiatul. În zadar îl împingeau spre mijloc, el venea mereu la margine. Mama zâmbi tulburată. Ce altceva să și facă dacă nu putea să vadă cum în mijlocul patului, lângă băiat, dormea prințesa.

Râul celest

Curgeau râurile, fiecare după felul său: unul spre miazăzi, al doilea spre soare-apune, iar al treilea, din munți drept în mare. Păi, încotro să și curgă?

Marea Mamă a Râurilor urmărea liniștită nașterea noilor râuri, hotărându-le dinainte cursul. Cu râurile nu există surprize, nu există griji. Nu se nasc prea des asemenea proști precum acela ce a vrut să curgă pe sub pământ. Mama tuturor râurilor îi zâmbi abia născutului fiu. Și doar ce-și ridică toiagul înspre soare-apune, că încăpățânatul micuț spuse:

– Nu vreau spre apus!

– Atunci curgi spre miazăzi, chiar și spre miazănoapte - zise răbdătoarea Mamă a Râurilor, însă abia născutul fiu nu voia nici spre miazănoapte, nici spre miazăzi, nici de pe munte în mare. Strălucitor și limpede, acesta dădea din cap repetând: nu și nu!

Marea Mamă a Râurilor oftă.

– Toate râurile abia așteaptă să curgă în mare! - spuse și-l mângâie pe cel mai tânăr fiu pe obraji, dar acesta i-o reteză:

– Eu, nu!

– Păi, încotro atunci? - se îngrijoră Mama tuturor Râurilor.

Încăpățânat, micuțul tăcea. Soarta râului este să curgă la vale, în mare, însă pe el îl atrăgeau vârfurile înzăpezite ale munților și trandafirul soarelui în albastrul cerului, pe el îl vrăjeau norii și stelele.

– De-aș deveni râu celest! - șopti, iar Marea Mamă a Râurilor se cutremură de groază.

– Un asemenea râu nu a existat și nici nu va exista, fiule! Nici un

râu nu s-a urcat până acum în cer. Nu a curs nici unul printre stele. Mai bine te-ai grăbi să ajungi la vale, la mare, până nu încep gerurile iernii! - spuse Mama tuturor Râurilor, aspru, și se hotărî să se îngrijească de abia născutul ei fiu.

Din clipa aceea, toate râurile și râulețele, toate izvoarele și pâraurile au stat de strajă. Malurile și albia îl păzeau să nu fugă, stâncile i se puneau în drum, iar muntele îl oprea.

Sfârșit de oboseală, micuțul râu tăcea, iar zilele se despuiau ca boabele de porumb de pe cocean. Mama tuturor Râurilor aproape crezu că acest cel mai tânăr fiu uitase de neroada lui dorință când, într-o noapte, se porni furtuna. Fulgerele săreau pe cer ca niște șerpi de foc, iar trăsnetele prăvăleau stâncile din munți. Ghemuite în albiile lor, râurile tăceau înfricoșate de moarte, neîndrăznind să miște.

Dar când se luminează de ziuă, Mama tuturor Râurilor băgă de seamă că albia micuțului era goală și se îngrijoră: încotro o fi putut pleca?

– Duceți-vă în căutarea lui - porunci ea tuturor apelor de munte și marea căutare începu, cu toate că încă mai ploua mărunț.

Și unde n-au mai căutat, pe unde n-au mai scotocit: și în pădure, și la cariera de piatră, și în peșteră, și prin desișuri! Însă nici urmă de micuțul râu! Mama tuturor râurilor vru chiar să poruncească o nouă căutare când simți că ploaia se oprea încet-încet și auzi fluieratul admirativ al unei păsărele:

– Priviți!

Marea Mamă a tuturor Râurilor își ridică anevoie capul spre cer și zise:

– Nu îl mai căutați!

Peste întreg cerul, strălucind, ca un arc colorat, călătorea micuțul râu. Un capăt al arcului atingea vârful muntelui. Celălalt se scufunda cu tandrețe în mare. Însă râul nu era nici al muntelui, nici al mării. Era râul celest.

L-au numit curcubeu.

Copiii Tatagăi

Chiar la marginea oraşului, acolo unde uliţele se pierd în holde şi în strălucirea nesfârşitului cer, într-o căsuţă dărăpănată, trăia o bătrână pe nume Tataga. Când şi cum îşi zidise ea căsuţa? De unde era? Avea pe cineva al său? Era într-adevăr surdomută? Asta nu puteau afla nici măcar cei mai curioşi. La toate întrebările, bătrâna dădea din umeri zâmbind şi continua să trăiască mereu singură, de parcă era picată din cer. Nu-i ştia nimeni nici anii, nici adevăratul nume. La ce le-ar fi folosit? Aidoma taţilor şi bunicilor lor, toţi copiii de pe uliţă alergau în urma ei strigând:

– Tataga! Tataga!

Îi lua oare în seamă? Cine ştie. Imprevizibilă şi enigmatică, se arăta şi dispărea ca focul rătăcitor, dăruindu-le copiilor felurite poame de pădure. Drept răsplată, când neaua şi gheaţa ferecau oraşul, copiii îi aduceau farfurioare cu de-ale gurii şi i le lăsau pe prag, neintrând niciodată în casă. Iar asta se întâmpla la fel de ani de zile, de o întreagă veşnicie.

– Tataga! Tataga! - îşi întindeau copiii mâinile spre bătrână, iar aceasta le zâmbea şi pleca în pădure, totul până când, într-o bună zi, răsări povestea cum că Tataga este o magiciană. Cine este Tataga şi ce căuta ea în pădure? Curioşii priveau tot mai des în urma ei. Pe spate, veşnic acelaşi sac şi întotdeauna plin. Ducea în el hrană pentru păsările din pădure. Dar ce aducea ea de acolo, asta nu ştia nimeni să-i explice. Astfel, singură de la sine, se născu zicala: „Împreună precum Tataga şi sacul ei!” Avea oare cunoştinţă şi bătrâna de această zicală? Cine ştie!

Mereu cocârjată, mereu în aceleaşi haine, cu acelaşi sac pe spate, pleca în pădure încă înainte de a se ridica roua de pe frunze. Se întorcea

abia când unea amurgul ramurile înnegrite ale copacilor cu cerul. Aprindea lampa și stătea lângă aceasta până în zori.

– Oare ce face noaptea? - se întrebau vecinii. Nu cumva face vrăji?

Când curiozitatea crescuse precum râul învolburat, câțiva dintre ei se porniră să o spioneze. Însă fără nici un rezultat. Ferestrele de la căsuța Tatagăi erau bine acoperite, iar bătrâna li se pierdea din vedere încă de la intrarea în pădure. Părea că întreaga pădure o păzea ștergându-i urmele. Totuși, unul dintre cei mai încăpățânați văzu cum sălbăticiunile pădurii i se apropie și o urmează. Se născu bănuiala că poate ea nu era numai o magiciană, ci și o vrăjitoare. Singure vrăjitoarele știu limba sălbăticiunilor și ierburilor... - își dădeau vecinii cu presupusul, în șoaptă, însă de aceste presupuneri auzi cu repeziciune întreg orașul. Putea oare Sfatul orașului să nu se amestece? Careva propuse ca Tataga să fie izgonită din oraș, dar majoritatea se abținu să voteze.

– Cine poate ști ce este și ce nu este adevărat în aceste povești? - se împotrivi unul dintre cei mai bătrâni membri ai Sfatului, care auzise multe în lunga sa viață. Faptul că sălbăticiunile merg în urma ei nu înseamnă o fărădelege! Demult, încă pe când se zidea orașul, trăia un pustnic ce se întovărășea cu sălbăticiunile, dar îi ajuta și pe oameni căutând ierburi de leac.

Cu toate acestea, se hotărî să se cerceteze mișcările Tatagăi. Și cine ar fi fost mai nimerit pentru asta decât doi tineri cu vederea ascuțită? Lor Tataga nu le va scăpa nici în pădurea cea mai deasă!

La naiba! Pădurea o ascunse și de aceștia. Iar când bătrâna se întoarse, multă vreme în noapte arse la ea lumina.

– Poate ar putea copiii să cerceteze ce anume face Tataga? - își aduse aminte unul bărbos. Ea doar pe copii îi lasă să i se apropie.

Refuzul spionării bătrânei de către copii stârni o și mai mare uluire.

– De unde ați mai scos-o și pe asta? În regulă, Tataga le dă copiilor fragi și nuci, dar ce e rău în asta? - se revărsă, ca o otravă, suspiciunea. Cu ce i-a vrăjit Tataga pe copii?

Suspicioșii urmăriră pașii bătrânei ca niște furnici firele de zahăr. În cele din urmă, reușiră să vadă cum dezgroapă aceasta butuci și-i pune în

sac. Ce face cu ei? Nu s-a observat niciodată că ar face focul. Și-atunci la ce-i trebuie rădăcinile? Magicienele și vrăjitoarele folosesc aripi de liliac, dinți de șarpe sau pene de bufniță. Poate Tataga nu este nici vrăjitoare, nici magiciană? Dar atunci de ce o urmează sălbăticiunile iar pădurea o ascunde?

Ca frunzele de mesteacăn zburau anii! Știa oare Tataga că o urmăresc? Taina rămânea taină! Poate ar fi rămas astfel în veci de n-ar fi fost iarna următoare deosebit de rece și plină de zăpadă. Toate geamurile erau acoperite cu dantele de gheață, iar zăpada ajungea până la umeri.

– Oare ce-o fi acum cu Tataga? - se întrebau copiii. Ce mănâncă?

Unul după altul se furișară micuții prin zăpadă și-i duseră bătrânei străchini cu mâncare. Apoi începu să-i îngrijoreze dacă bătrâna lua sau nu hrana ori o furau câinii și pisicile? Geamurile ei erau acoperite cu flori de gheață. Cine putea ști de era înăuntru cineva viu sau nu?

O fetiță își aduse aminte: luă o lipie fierbinte și o puse pe geamul Tatagăi. În ornamentul făcut de ger se făcu o deschizătură rotundă și fetița observă că ceva se mișca dincolo de geam. Când privi mai atent, văzu ochii luminoși și plini de bucurie ai cuiva și o năframă în jurul feței rotunde. Asta nu putea fi Tataga! Fetița mai privi o dată. De după geam cineva îi făcu prietenește cu capul. „Visez eu oare?” - gândi. „Tataga nu are pe nimeni! Și-atunci de unde acești copii?” Fetița se întoarse iar la primul geam. Fetița aceea micuță și neastâmpărată îi făcu cu ochiul.

– Dar casa Tatagăi este plină de copii! - fugi fetița la ușa Tatagăi. Era deschisă. Să fi trecut o singură clipă ori o întreagă veșnicie până i se obișnuiră ochii cu schimbarea de lumină? Fetița țipă surprinsă. Peste tot, cât vedeai cu ochii, stăteau pe scaune, pe pat, săreau, râdeau și cântau fetuțe în rochițe colorate!

Când privi fetița din nou, văzu că, în realitate, acestea erau păpuși făcute din lemn, însă nu dintr-acelea din care se primesc la ziua onomastică, ci cu totul deosebite, de-ale Tatagăi! Glasurile le răsuna ca niște clopoței de argint, iar în odaie era cald ca la școală. Ceea ce o surprinse cel mai mult pe fetiță erau fețele păpușilor. Pe una dintre ele observă trăsăturile

surorii sale. O alta semăna cu fața celei mai bune prietene a ei. A treia semăna identic cu fratele ei. A patra era ca propria ei față. De surprindere, de mirare, fetița țipă, iar una dintre ființele acelea micuțe puse degetul la gură.

– Pssst! Tataga doarme!

– Și ce dacă doarme? - se încapățână fetița. Ea nu aude nici atunci când e trează!

– Crezi? - i se puse dinainte o păpușă cu ochii surorii ei. Tataga nu aude ceea ce nu dorește să audă! Ea nu-i aude pe oamenii mari. Ci doar pe noi, copiii, ne aude, și încă cum!

– Cine sunteți voi? - făcu fetița ochii mari, iar păpușa zâmbi.

– Noi? Oare nu vezi? Păi, noi suntem copiii Tatagăi, dar asta să nu spui nimănui! De ani de zile ea ne dăltuiește în lemn mâinile și picioarele, iar pentru că vă iubește pe voi toți cei de pe uliță, ne dă chipurile voastre. Privește-o pe cea mică, de lângă cuptor! Pe cine seamănă?

Fetița privi atentă, își încruntă sprâncenele, însă nu reuși să ghicească cine anume putea fi.

– O astfel de fetiță nu există pe ulița noastră - spuse până la urmă.

– Privește-i mai bine nasul și ochii!

– A, da! - țipă fetița și-și puse palma la gură.

– Așadar, ai ghicit? Este Tataga, dar aceea din vremea când a fost atâta cât noi! - zâmbi păpușica și o atenționă pe fetiță să nu spună nimănui nimic despre ceea ce văzuse. Iar pentru lipie, îți mulțumesc! O va mânca Tataga atunci când se va trezi. Și dacă dorești să ne mai vezi, să nu povestești nimic!

Din casa Tatagăi ieși în ziua strălucitoare și albă ca zăpada o fetiță cu degetele toate unse. Pe tufele din jur și pe cărare luceau fulgi mai limpezi decât stelele. Fetița inspiră cu nesaț văzduhul înghețat, hotărâtă să nu spună nimănui nici un cuvânt despre copiii Tatagăi, însă de cum intră la ea în casă, din gură îi și zbură:

– I-am văzut pe copiii Tatagăi!

– Pe cine ai văzut? - se miră mama și făcu ochii mari.

Fetița deveni palidă.

– Nu pot să spun! - șopti.

– Dar n-ai spus mai înainte că i-ai văzut pe copiii Tatagăi, chiar dacă știi că ea nu are pe nimeni? Oare minți? - se încruntă mama cu severitate.

Fetița se puse pe plâns și plânse până seara. Nu încetă să suspine nici măcar în somn:

– Nu mint. I-am văzut. Cu ochii mei i-am văzut pe copiii Tatagăi!

Femeia îi făcu semn soțului ei să meargă să verifice. Acesta chemă pe unul dintre vecini și porniră spre casa Tatagăi. Până acum, fetița nu mințise, dar aceasta era chiar și pentru o minciună prea ciudat. Ce copii!

Cei doi vecini posaci, cei doi oameni mari se apropiară de casa Tatagăi. Dincolo de geam ardea, ca întotdeauna, lumina, iar la ușă era tras un zăvor greu. Tatăl fetiței izbi ușa cu umărul, numai că aceasta era proptită cu ceva pe dinăuntru. Cu ajutorul vecinului și toporului, el pătrunse în casă, însă rămase locului, încremenit: pe lângă el alergă țipând o ceață colorată de copii. Tataga era ultima. Uluți, nici nu se mișcară să o oprească. Abia pe cărăruia înghețată și plină de zăpadă ea se opri și bătu din palme. Deodată, ca la un semn dinainte stabilit, micuța ceață porni să urce spre înălțimi.

Tatăl fetiței alergă să prindă măcar pe unul dintre ei, dar ceata colorată flutura deja din mâini, râzând, deasupra acoperișului. Iar atunci, de parcă ar fi avut aripi, zbură și Tataga și, până făcură vecinii trei pași, ea dispăru în adâncurile cerului.

N-a mai văzut-o nimeni. Însă, în fosforescenta și înghețata seară, când zăpada pe pământ este scânteietoare și scârțâie, la marginea dinspre soare-apune a cerului, chiar deasupra casei Tatagăi, copiii văd cum un stol de stele colorate se cațără pe boltă laolaltă cu una mai mare.

Știu, astfel, că Tataga și copiii ei nu încetează să fugă.

Farfuria de aur

De la prima rază de dimineață și până noaptea întunecată, satul răsună de loviturile mărunte ale dălții de lemn, ca un clopot de aramă. De departe, chiar semăna cu un clopot atârnat între cer și pământ. Era construit la o înălțime atât de mare încât norii și cețurile treceau pe sub el ascunzându-l de restul lumii. Dar ce anume se putea ascunde?

Vestea despre satul cioplitorilor în lemn trecu de la o mare până la cealaltă cu repeziciunea vântului. Și-atunci era oare ciudat faptul că urcă pe munte primul negustor, apoi al doilea, și al treilea, și al o sută treilea? Și că luară cu ei farfurii și străchini ciudate, împodobite cu frunze și flori cioplite pe ele? Și că slava satului începu să crească?

Când și cum se născuse în sat primul atelier de cioplit în lemn, nu și mai aducea nimeni aminte. Să fi fost acesta un dar al zânelor? Ori o lucrătură a diavolului? Cine putea ști? Așa cum iernile lasă câmpurile în grija primăverii, așa lăsa tatăl fiului și bunicul nepotului știința transformării lemnului în dantelă. Și era tot mai mare numărul sătenilor care umblau aduși de spate din pricina îndelungatului stat aplecat asupra lucrului. Însă în zadar căutau negustorii de la cioplitori să cioplească după modelele deja stabilite. În zadar îi îmbiau cu bani. Cioplitorii se întreceau cu mândrie în cine anume va găsi forma și ornamentul cele mai rare, iar în frumoasele zile de toamnă, când trecură negustorii prin sat, toate ogrăzile erau împodobite cu cioplituri în lemn.

Cei ce nu se pricepeau la cioplit erau detestați ori compătimiți de întregul sat. Și-atunci să fi fost de mirare că băiețelul din casa de sub stâncă își ascundea rușinat palma dreaptă, căreia îi lipseau degetele? Și,

crescând, se ducea tot mai rar prin sat? Și fugea tot mai mult de cei de vârsta sa?

Casa lui era despărțită de celelalte. Arareori intra careva în ea. Dar când, după o bolire îndelungată, muri tatăl băiețelului, veni căpetenia satului și-i întrebă din ce vor trăi de acum înainte. Mama amuți. După care spuse că cioplea și ea puțin. Că nu va fi o greutate pentru sat. Băiatul va căra lemne din munți, iar cu timpul, va învăța și el să cioplească.

– Fără degete? - râse căpetenia. Mai bine l-ai trimite la oraș, să cerșească. Va fi mult mai folositor! - mai spuse căpetenia ieșind și aplecându-se să nu dea cu capul de pragul de sus, iar mama țipă, gândind: „Poate are căpetenia dreptate. Poate chiar ar trebui să-l trimit pe micuț să cerșească.”

De parcă i-ar fi ghicit gândul, băiețelul se făcu palid și fugi afară din casă. Îl căutară după aceea trei zile întregi. Într-a patra zi, tot plin de vânătași, el se ivi dinaintea mamei sale și spuse:

– Vei vedea că într-o bună zi voi ciopli mai bine decât toți ceilalți!

Chinuită, mama își plecă privirea.

– Vei vedea! - repetă băiatul. Vor veni alții să învețe de la mine! - adăugă el și ieși din casă. Apoi începu să se cațere pe stâncă. Mama își reținu cu greu un țipăt. „Dacă se prăbușește?” - îi trecu prin minte. Însă băiatul, parcă jucându-se, urcă până în vârful pe care încă nu se cățăraseră nimeni și aduse de acolo o buturugă tare. Atât de tare că pur și simplu dalta sărea fără să muște.

– Încearcă lemnul de tei. Este mai moale - îl sfătui mama.

– Teiul este pentru babe - răspunse el și, ținând briceagul în stânga, iar buturuga cu ciotul mâinii drepte, începu să cioplească. Și într-o clipită i se făcu dreapta plină de tăieturi, dar el nu lepădă lucrul început și nici nu-i dote voie mamei să-i panseze mâna.

– Cioplitorul trebuie să se obișnuiască cu tăieturile - spuse el scurt. Iar tu vezi-ți de treaba ta!

– Care cioplitor? - țipă mama, înfundat. Cum vei fi tu cioplitor fără mâna dreaptă?

– O am pe cea stângă! - strânse băiatul din dinți și continuă să dăltuiască până când nu se ivi luna pe marginea dinspre răsărit a cerului. Undeva înainte de zori, mamei i se păru că băiatul discuta cu cineva.

– Nu te lași? - se certa el cu acela pe care ea nu-l putea zări. Bine, atunci, nici să nu te lași! Să vedem care este mai tare!

Pitindu-se, ea auzi cum se certa băiatul cu buturuga, cum i se lingusea, cum o blestema și o lăuda.

– Dar tu stai de vorbă cu lemnul de parcă ar avea suflet? - spuse mama.

– Și are! - șopti băiatul.

Uneori, ciopbind la lumina lunii, departe de casă, i se părea că aude cum ființe nevăzute vorbeau între ele. Iar odată chiar îl surprinse glasul cuiva, un glas rugător:

– Eliberează-mă, copile!

Acest glas îl chema și-l ruga în același timp. Băiatul se întoarse în stânga, în dreapta: nu era nimeni, niciunde. Să nu fi fost cumva vreo pa-săre? Ori poate o stea?

– Cine ești tu? Și de ce anume să te elibereze? - tresări băiatul. Dinaintea lui se afla o livadă inundată de clarul de lună ca de o apă argintie. Deasupra ei, ca o luntre de argint, plutea prin lumina lunii vârful muntelui. Băiatul își întoarse fața spre cer și, de-atâta strălucire și de-atâta liniște transparentă ce picura din stele, începu lumea să i se învârtă dinaintea ochilor. „Oare visez?” - gândi, însă glasul acela i se anunță din nou.

– Eliberează-mă, dar ai grijă să nu mă rănești!

Băiatul prinse să tremure. Nu venea cumva acest glas din buturuga pe care o ținea între genunchi? Al cui era? De frică nu îndrăznea să se apropie de buturugă. De se afla cineva în ea, putea să-l vatăme, putea să-l omoare. Căutând un răspuns, băiatul rămase cu privirea ațintită la muntele de dinaintea lui. Clare, ca în plină zi, umbrele copacilor se îngemănau și se prefăceau în dantele plinde de scânteieri argintii. De undeva țipă o bufniță, iar glasul acela se anunță din nou:

– Eliberează-mă, ce aștepti?

Tremurând din tot corpul, băiatul începu să cioplească. Briceagul îndepărta iute și cu îndemânare așchie după așchie, de parcă se afla în mâinile celui mai iscusit cioplitor. Încet-încet, din buturugă începu să apară o ființă micuță. Era cu puțin mai mare decât o crenguță, iar pe cap, în loc de pălăriuță, avea o căciuliță de ghindă. Pe băiat îl surprinse îndeosebi privirea ei strălucitoare.

– Ei, bine - spuse micuțul oaspete, scuturându-se de așchii - nu voi uita niciodată ceea ce ai făcut pentru mine.

De mirare, băiatul se frecă la ochi. Piticul abia se distingea de ferigă: era atât de mic încât se putea ascunde sub ea fără probleme.

– Sigur nu voi uita fapta ta! - repetă. Dar nu uita nici tu: când vei lua în mână prima bucată de lemn, cioplește din ea o farfurie și las-o să stea aici într-o noapte cu lună plină. Apoi vino după ea! - râse piticul, dar atât de încet, că băiatului i se păru că trecuse vântul printre ierburi ori clipocise vreun pârâu undeva în depărtare. Nu vei mai fi niciodată flămând! - mai spuse piticul, apoi alunecă pe ferigă aidoma unei picături de rouă și dispăru. În zadar îl căută băiatul. Îi auzea râsul fericit ba aici, ba acolo, un râs asemănător cu scânteierea clarului de lună pe apă, dar acesta dispărea la fel de repede. Piticul spuse ceva... Dar ce anume? Își aduse aminte de porunca acestuia abia în pragul casei.

Toată ziua următoare, ciopli fără a se vătăma deloc. Mama nu-și credea propriilor ochi. Era oare cu puțință? Asemenea forme și asemenea ornamente nu știuse nici tatăl băiatului să nascocască, deși fusese unul dintre cei mai iscușiși cioplitori din sat. Delicatele frunze de pe marginea farfuriei aminteau de ferigi, de dantele, de licărirea clarului de lună, iar la mijloc strălucea ceva asemănător unui surâs. Al cui? Nu știa.

Înainte de seară, farfuria fu terminată. Mama vru să o arate vecinilor, să se laude, însă doar ce se întoarse, că băiatul dispăru cu tot cu farfurie.

Cine știe cât o fi mers? Pe drumul de piatră, luna i-a fost singurul prieten. Asemănătoare cu o roată de argint, și ea, aidoma băiatului, urca anevoios spre vârful muntelui pe care-i aștepta piticul.

– Ai venit la timp! - dădu piticul din cap, mulțumit. Dar și farfuria e frumoasă. Las-o aici și du-te!

Ziua următoare îi trecu greu. Nicidecum să se sfârșească! Abia se ivi, într-un târziu, și luna. Băiatul urcă pe munte cât ai clipi din ochi, însă doar ferigile străluceau în clarul de lună. „Cu siguranță că m-a păcălit, iar pe deasupra mi-a luat și farfuria!” - gândi băiatul și, în aceeași clipă, auzi glasul piticului:

– Devreme ai pus totul la îndoială, băiatule, dar mi-e totuna! Hotărăște singur: vrei să-ți fie farfuria de aur și să apară în ea, de câte ori vei dori, cea mai gustoasă mâncare, ori vrei să fii cel mai tare pe lume?

Băiatul tăcu o vreme, apoi îngăimă:

– Doresc să devin cioplitor cum altul n-a mai fost!

– Vei deveni! - râse piticul. Urmărește cu atenție visele și ornamentele în lemn. În fiecare trunchi de copac există unul asemănător mie, însă de eliberat îl poate elibera numai și numai cel care iubește lemnul mai mult decât orice pe lume...

Deodată, micuțul oaspete dispăru, dar odată cu el dispăru și farfuria. Luna se ascunse îndărătul unui nor, iar muntele deveni întunecat și rece. Poticnindu-se, băiatul porni spre casă.

– Unde ți-e farfuria? - îl întâmpină mama, dinaintea ușii.

– Nu știu! - dădu din umeri băiatul, dar, deschizând ușa, amuți de mirare. Pe masa alcătuită din două scânduri negeluite, strălucea farfuria lui, de aur. De fericire, mama bătu din palme, iar băiatul îi puse farfuria în poală și-i spuse:

– N-o să-ți mai fie niciodată foame. Spune ce anume ai dori să mănânci!

În farfurie începu să miroase o bucată mare de friptură, iar băiatul se înclină adânc în fața mamei sale.

– Iartă-mă pentru că voi pleca! - șopti. Sunt mulți copacii în ale căror trunchiuri lăncezesc prizonieri pitici, păsări și flori!

Băiatul se mai înclină o dată cu respect înaintea mamei, își luă bri-ceagul de cioplit și porni în josul muntelui.

De atunci nu-l mai văzu nimeni, însă în casa de sub stâncă n-au încetat să sosească vești despre cioplitorul făcător de minuni, care transforma bucașile de lemn în flori și păsări, le lăsa și pleca apoi mai departe. Discutabil era doar faptul că unii vorbeau despre băiat, iar alții aminteau de pitic, astfel că nu știa cu siguranță nimeni despre cine era vorba...

Totuși, un lucru era limpede: acestea s-au întâmplat în vremea când munții aveau aripi. Iar micuțul cioplitor în lemn umblă și acuma prin lume.

Micii cântăreți

Chiar pe malul mării creștea un pin înalt și puternic. Stânca de sub el era presărată cu ace parfumate, pe care se dormea mai comod decât într-un pat împăratesc. Aici preferau micii cântăreți să înnopteze, cântând până se slobozeau stelele pe pământ să-i asculte.

Drumurile lor se deschideau spre toate cele patru zări ale lumii dar, oriunde ar fi mers, întotdeauna se întorceau sub pinul lor. Aici preferau să-i întâmpine și pescarii. Și cum nu ar fi preferat? În cântecul micilor cântăreți se săpa și via mai ușor, se scoteau mai ușor și năvoadele din mare. Iar seara veneau aici să cânte, să danseze și să aducă daruri băieții și fetele: care o turtă, care un pește, care un coș cu smochine. În nopțile cu lună plină se întâmpla să se despartă abia înaintea zorilor.

Era oare neobișnuit că micuții cântăreți deveneau tot mai vestiți? Că se credea că muzica lor scotea muguri pe crengile goale? Că ieșeau sălbăticiunile din păduri și pârlouge stâncoase să-i asculte ca vrăjite? De ar fi vrut, micii cântăreți ar fi putut smulge din măruntaiele pământului comorile ascunse ori ar fi putut deveni cei mai bogați din lume. Dar pe ei nu-i atrăgea bogăția. Cu fețele arse de soare și vânt, îmbrăcați în zdrențe, ei hoinăreau, iar în cântecele lor recunoșteau pescarii - lipăitul vâslelor, săpătorii - avântul sapei, iar flăcării - râsul secerătoarelor. Singură de la sine se născu povestea că muzica lor îi însănătoșea pe cei paralizați, le reda surzilor auzul, iar orbilor, vederea. Ei nu știau de această poveste, însă îi bucura întoarcerea în locurile cunoscute.

Și totuși, treceau uneori și luni întregi fără ca ei să treacă pe la pinul lor. Auzind de muzica lor tămăduitoare, un om bogat și puternic îi reținu

la el cu forța, lăudându-se cu ei ca și cu puștile de vânătoare sau câinii săi, cu toate că sunetul muzicii lor îi era străin. «Ei poate nici nu sunt atât de vrednici de laudă» - gândea acesta, dar, pentru că toată lumea îi lăuda, nu putea el să fie o excepție. În cele din urmă, săturându-se de muzica lor, le dete drumul. Dar se găsea repede un alt potentat, astfel că prizonieratul micilor cântăreți se prelungea.

Pinul se afla departe de curtea potentatului, însă și mai departe de palatul împărătesc încotro îi duseră într-o bună zi.

Împăratul era un pic tare de urechi și muzica nu-l interesa. Dar dacă era nobil să le cânte altora muzicanții în timpul ospetelor, de ce nu i-ar cânta și lui? L-a speriat și l-a dezamăgit înfățișarea micilor cântăreți.

– Păi ăștia nu sunt cântăreți! - exclamă el. ăștia sunt copii. Nu cumva te-ai înșelat, tu, adjunctul adjunctului meu?

Acesta dădu din cap în semn că nu și le porunci cântăreților să-și arate măiestria.

– Aceștia, luminate împărat, sunt chiar cei despre care se povestește.

– Dacă este așa, atunci să cânte! - porunci împăratul și, acordând atenție unui curcan fript cu deosebită pricepere, uită și de adjunct, și de micii cântăreți. Și-așa nu putea să-i asculte și-atunci de la ce să se emoționeze? Mâncă împăratul și iar mâncă, iar doamnele de la curte își lingeau degetele exclamând:

– Ce răcușori! Ce sos! Dar ce tort! Priviți!

Dură petrecerea întreaga noapte. Toată noaptea au cântat băieții abia ținându-se pe picioare. Nu acordă nimeni nici o atenție nici lor, nici muzicii lor, dar pentru că împăratul nu le porunci să înceteze - trebuia să cânte! Ah, ce nobil: anghile și orhidee, muzică și maioneză! Răsăreau deja zorile, iar ei încă mai cântau clătinându-se de oboseală și foame. Astfel se făcu și amiază. Și se împraștie chiar și onorata adunare pentru a-și trage sufletul și muzica lor tot nu se opri. Aceasta pentru a le fi împăratului și curtenilor somnul mai dulce. După aceea începu prânzul, apoi cina, iar împăratul, uitând că a mai poruncit asta o dată, spuse:

– Păi, arătați ce știți!

Astfel că micii cântăreți trebuiră să mai stea de veghe o noapte, dar când scânteie soarele deasupra lacului, micul grup sări pe fereastră și începu să fugă.

Preocupați cu mâncarea și cu admirarea noii rochii a împărătesei, nu băgară de seamă nici împăratul și nici curtenii dispariția cântăreților și asta până la amiază. Că dispăruseră le deveni limpede abia când împărăteasa exclamă:

– Uite cât e de liniște aici, de parcă nu mai cântă nimeni!

– Dar nici nu mai cântă! - tresări împăratul. Le-am poruncit eu să plece? - se întoarse el către cei prezenți.

– Cred că nu - zise împărăteasa.

– Atunci prindeți-i! Nici unul dintre împărații de peste hotare nu are asemenea cântăreți. Ar fi groaznic să încapă în mâinile lor. Cine ne-ar mai înfrumuseța petrecerile! - bătu împăratul din palme și o întreagă ceată de oșteni porni să-i caute pe micii cântăreți.

Și unde nu i-au căutat? Pe cine n-au întrebat? Dar nu spunea nimeni nimic. Ceata de oșteni se întoarse la palat cu mâinile goale. Se învîneți împăratul de furie, iar împărăteasa se întrebă: cum le vor prii acum tortul și răcușorii? Se hotărî ca pe urmele cântăreților să plece spionii cei mai vicleni ai împărăției. Ba, mai mult, celui care îi va denunța ori îi va găsi pe micii cântăreți i se promiteau trei sute de galbeni.

Dar nimănui nu-i trecu prin cap că aurul nu le va deschide pescarilor gura.

În vremea asta, foșnind în vânt, pinul întrebă păsările:

– I-ați văzut cumva pe micii cântăreți?

– I-am văzut, i-am văzut - răspundeau păsările. Se află la trei zile de zbor depărtare, dar se grăbesc, vor ajunge...

Iar când trecură trei zile, iată-i pe micii cântăreți! Se adună să-i întâmpine întregul sat de pescari. Bucuria era fără margini, dar, deghizați, călătoreau și spionii.

– De este adevărat că muzica lor e tămăduitoare, noi trebuie să-i găsim! - se plângeau aceștia de dureri de picioare și ochi, interesându-se

de locul unde se duceau băieții cu cea mai mare bucurie, până ce nu se păcăli un pescar și pomeni de pinul de la malul mării.

– Așa, deci! - exclamă căpetenia spionilor și chemă ceata de oșteni.

Cine știe cât au călătorit? Câte pustiuiri au trecut până n-au ajuns până la mare și până nu i-au zărit pe micii cântăreți sub trunchiul puternic? Erau siguri că nu le mai puteau scăpa când cineva strigă:

– Fugiți, soldații!

Încotro să fugă? În fața lor, marea. În spatele lor, urmăritorii. De ar fi fost păsări, ar fi zburat, de ar fi fost cârțițe, s-ar fi strecurat sub pământ. Așa, însă, ce să facă? Cel mai tânăr cântăreț, cel care până mai ieri umblase de-a bușilea, începu să plângă, iar pinul își slobozi crengile până la pământ și șopti:

– Urcăți-vă!

De parcă ar fi avut mâini, pinul îi cuprinse pe micii cântăreți cu crengile și-i ridică până în vârful coroanei, acolo până unde abia ajungeau privirile, dar nici asta nu-i descurajă pe urmăritori.

– Aduceți scările! - zise căpetenia puterii.

Dar când urcă primul urmăritor până la creanga pe care stăteau băieții, aceasta sări în sus. Trebură să facă rost de o scară și mai lungă. Fără succes. Pinul creștea tot mai mult, fugind parcă spre cer. Băieții nu se mai vedeau, însă urmăritorii le întinseră o cursă. Când li se va face foame, când le va fi somn, micii cântăreți vor trebui să coboare. Cum se vor prezenta dinaintea împăratului fără ei?

Astfel se făcu și seară, dar micii cântăreți nu coborau. N-au coborât nici într-a doua, nici într-a treia zi., Urmăritorii nu mai aveau timp de așteptat. Cu ajutorul frânghiei, unul dintre ei urcă până în vârful pinului și strigă:

– Aici nu este nimeni!

În zadar i-au mai cântat după aceea pe băieți, în zadar au așteptat, astfel că s-au întors posomorâți la împăratul lor.

În aceeași clipă, din coroana pinului se auzi cântecul molcom și trist al greierilor. Astfel știură pescarii că micii cântăreți nu i-au părăsit.

Cântecul acestora se aude îndeosebi vara, când sunt joase stelele, iar talazurile, de argint. Călătorește cântecul întreaga noapte pe crengile pinului și adoarme ierburile și talazurile.

Pietroiu

Izvorul dormea în pântecel muntelui, visa și în visul său crescuseră atât de mult că trebuia ori să iasă la suprafață ori să se înăbușe în propria-i putere.

– Ia te uite ce violent! - spunea stâncă atunci când se avântă izvorul să-și croiască drum prin ea. N-ai putut oare să mă rogi să-ți fac eu însumi loc?

– De când se roagă puterea de Dumnezeu? - râse izvorul în hohote și țâșni prin stâncă. În aceeași clipă începu războiul între stâncă și apă. Într-un moment apa ataca stâncă, într-alt moment arunca stâncă înapoi oștenii apei. Și ce grozăvie era atunci! Apa clocotea în furia-i neputincioasă, iar stâncă se prefăcu în bucăți pe care le purta la vale puhoiul.

– Lasă-mă în munți! - se ruga stâncă, dar apa nu avea milă. Sfârâma stâncă și o îmbucătătea transformând-o în propriile sale maluri, în propriul său fund. Și-i spunea zeflemitor:

– Acum ești malul meu! Fundul meu!

Dar și malurile și fundul îi răspundeau:

– Stâncă suntem și stâncă vom rămâne.

În cele din urmă, puternica stâncă de munte fu prefăcută în pietre rotunde și sclipitoare, însă strigau și acestea că sunt stâncă și că stâncă vor rămâne! Și-atunci mai era de mirare că se înfurie râul, că dădu cu ele de mal și, în afară de una, le prefăcu pe toate în grăunțe de nisip?

– Iar acum? - exclamă victorios râul.

– Și-acum! - își ridică provocator capul ultima piatră, de fapt un pietroi. Întotdeauna!

Zadarnic făcu râul spume și vârtejuri și dădu cu el de maluri. Pietro-iul rămânea la ale sale. Prăpăditul! A mai văzut cineva atâta îndărătnicie? Râul se hotărî să ceară un sfat de la copaci, ierburi și trestii. Se încolăci în jurul frasinului și-l întrebă:

– Nu te înțeleg: dacă cineva este o bucată de stâncă, de ce se preface că e râu?

Testiile fură mai înțelegătoare:

– De aceea pentru că râul este cel mai puternic, cel mai tare! Cel mai înțelept!

– Pentru că prin indulgență se poate obține orice - începu râul să legene Pietro-iul ca pe un copilăș. Apoi deveni tandru și molcom, iar Pietro-iul se liniști și tăcu. „Am învins” - gândi el în sine de bucurie. În aceeași clipă se trezi și Pietro-iul și zise:

– Nu ai învins! Și nici nu vei învinge!

– Ah, când voi da cu tine de maluri! - vru să se repeadă râul, dar se afla deja la vale: glasul îi era mai potolit iar cursul mai lin. Râul îmbătrânea și se îngrășa întrând în mare.

– Acum ești o parte din mare! - îi șopti râul Pietro-iului, cu delicatețe, pierzându-se în apa albastră și sărată, dar Pietro-iul râse cu glas tare:

– Acum ești și tu o parte din mare! - spuse. Eu am fost și voi rămâne un Pietro-i.

Astfel, îi auziră pentru prima oară numele marea, peștii, ariciul de mare, steaua de mare și crenguța de coral, în vreme ce râul pe-al său și-l pierdu.

– Ce este aceea o piatră? - ridică broasca țestoasă din sprâncene. Ceva de îmbrăcat ori ceva de mâncat? - se apropie aceasta de Pietro-i adulmecând, îl mușcă, dar nu reuși să desprindă nici măcar o bucățică. Ba, mai mult, îi zbură chiar și un dinte. Nu s-ar zice că e gustos - concluzionă ea și se retrase rușinată, împleticindu-se.

– Îți trebuie o gură un pic mai tare! - se avântă anghila de mare și-l înghiți pe Pietro-i, numai că în aceeași clipă regretă pentru a se fi hotărât la o astfel de faptă, întrucât greutatea Pietro-iului o trase la fund. Cine ar fi

zis că era atât de greu și-atât de tare! Anghila zăcea în spatele unei stânci, decisă să stea aici până ce i se mistuie în stomac această ciudățenie. Dar și după două ceasuri, și după două zile, era la fel. Iar în vreme ce se zvârcolea așa, în chinuri, stelele de mare și răcușorii râdeau de ea sub mustață, în timp ce anghila se zvârcolea de durere. Și ce, acum? Fu chemat cel mai vestit vraci, cel mai vestit tămăduitor cu ierburi. Unul propuse scufundarea cu capul înainte, celălalt, cele mai amare ierburi. În zadar, însă! Anghila începu deja să se pregătească de moarte când își aduse aminte și spuse:

– Deschide gura!

Anghila nu va putea spune nici până la sfârșitul vieții ce anume i-a căzut cel mai greu: Pietroiul ori tentacula caracatiței. În zadar gemu peștele! Caracatița nici că lua în seamă văicărelile și abia la cea de a treia încercare reuși să scoată Pietroiul cu tentacula.

– Ești al meu acum! - exclamă caracatița. De când mi-am înghițit cel de al treilea soț, viața de văduvă nu-mi priește!

Auzise oare cineva cum se opunea Pietroiul? Dar și dacă auzise, se făcuse a nu fi auzit: masa și tentaculele caracatiței erau la fel de vestite. Pe fundul mării începu să se pregătească nunta. Ariciul de mare țepii și-i curăți, își lustrui solzii bancul de pește, își ascuți homarul cleștii, numai Pietroiul nu-și schimbă hainele și nu deschise gura.

– Nu ți-e dezagreabil noul soț - îi spuse caracatiței ariciul de mare. Mai bine ai fi ales peștele acela cu capul mare!

– Mai bine n-ar fi ales pe nimeni! - spuse racul-sihastru, indignat, și intră în carapace. Ce are Pietroiul cu murdăria din jur?

Se porni distracția. Bancul de pește se zbenguia în jur. Se legăna anemona de mare. Rupea homarul bucăți de carne și le împărțea veselei adunări. Singur Pietroiul nu mânca și nu vorbea.

– Chiar ești plictisitor! - zise caracatița, deja convinsă că se avântase prea tare în alegerea soțului. Chiar nicicum! - se hotărî caracatița să rămână văduvă și pentru a patra oară. Dar își aminti cum îl întâlnise pe Pietroi și se încruntă. Mănâncă și dansează! - porunci. Acuma faci parte din tribul caracatițelor!

Pietroiul tăcu un timp, apoi spuse:

– Dansează singură! Eu am fost și voi rămâne un Pietroi!

Caracatița nu-și crezu propriilor urechi, însă repetă aceleași cuvinte. În zadar îl arse cu ventuzele, în zadar îl strânse și încercă să îl sfarme. Pietroiul rămânea calm și de neînvinș!

– Să-l ia cine dorește! - spuse caracatița. Eu sunt văduvă pentru a patra oară! - adăugă și ridică Pietroiul, însă pe acesta nu-l dorea nimeni. Nu era bun de mâncat, nu dansa, tăcea, cine ce să facă cu el? În cele din urmă, caracatița îl aruncă pe Pietroi printre scoici și corali. Cine știe cât a stat acesta acolo uitat și însingurat. În zadar stărui creanga de coral să afle de ce tace. Nici măcar nu o privi. Privirea lui era îndreptată spre înălțimi, acolo unde, însingurată, plutea luna, care semăna cu un pietroi celest, strălucitor. Măcar de ar coborî. Inima Pietroiului se umplea cu o speranță dulce ca miezul de nucă. Dar sora celestă nu coborî și nici nu îl chemă la ea.

Și-atunci, într-o noapte, marea se învolbură. Creanga de coral porni să tremure de spaimă. Pietroiul surâse: ce-i puteau lui face vântul și talazurile? Și numai ce începu Pietroiul să viseze un vis cu un munte când auzi creanga de coral strigând după ajutor.

– Ajută-mă, frate! Salvează-mă! Toți au fugit, ce să fac? - se tânguia creanga de coral, iar inima Pietroiului se umplea de compasiune. Cât de drăguță era aceasta! Și cât de fragilă! Încă un asemenea val și gata cu ea...

– Adăpostește-te în spatele meu, creangă de coral, lipește-te de mine! - îi spuse Pietroiul. Valurile nu-ți vor putea face nimic!

Însă creanga de coral dădu din cap, dezaprobat.

– Coralii se lipesc doar de stânci! - zise și roși. Se căsătoresc doar cu stâncile - își plecă ea capul cu tristețe, iar Pietroiul râse:

– Dar eu sunt o stâncă - zise. N-ai știut asta?

Nu știa, dar nici timp de cercetări nu era. Se lipi creanga de coral de Pietroi și zâmbi. Avea, în sfârșit, stânca sa! Marea n-avea decât să vuiască și să urle: care stâncă se dă bătută în fața valurilor? Chipul Pietroiului străluci. Creanga de coral zâmbi din nou. Bănuia doar sau chiar știa că

inima Pietroiului se deschidea ca un trandafir abia la surâs? Vântul nu spunea nimic despre asta, iar Pietroiul tăcea și el. N-avea decât să tacă: crenguța de coral știa.

Printul Norilor

În clipa în care copacii au hotărât să fugă din oraș, în vârful celui mai mare bloc-turn al orașului trăia un băiețel care, mai mult decât orice, dorea să zboare și să devină Printul Norilor.

– Cum se zboară? - se adresă el păsărilor. În loc de răspuns, păsările începură să fâlfâie vesel din aripi și dispărură.

– Cum poți să devii Printul Norilor? - întrebă el vânturile atotștiutoare, însă acestea doar zâmbiră și vâjâiră mai departe.

Ce altceva putea decât să asculte, cu nasul lipit de sticla coliviei sale din cer, norii ce-i aduceau povești din toate cele patru părți ale lumii? În blocul-turn al lui locuiau oameni de afaceri și calculatoare. Vedea alte fetițe și alți băiețelii doar cum dispăreau îndărătul geamurilor de prin ulițele învecinate, iar în depărtare, pe străzi, ca pietrișul în clisură, vedea trecătorii lovindu-se unii de alții, gândindu-se cine știe unde.

Nu era întâmplător că începuseră să-i placă norii, îndeosebi cei mai neastâmpărați, matinali, care aveau puterea de a se transforma într-un urs ridicat în două picioare, într-un uriaș rău, într-o floare purpurie? Uneori avea impresia că-l chemau să călătorească și el cu ei, însă doar ce începeau să navigheze pe boltă că de îndată se risipeau aidoma unor fire de păpădie, dispăreau străpunși de soare.

Cine știe câtă vreme trecu până observă cum se lipea un norișor de fereastra lui.

– Hei, tu! - îi făcu băiețelul norului cu mâna. Oprește-te!

– Păi, m-am oprit. Ce dorești?

– Să vin cu tine. Să devin Printul Norilor...

– Nu vorbi prostii! Până acum nu a zburat nici un băiat și nici n-a devenit Prințul Norilor. Uită asta...- dădu norișorul, aspru, din cap, negru de supărare, iar băiatul șopti:

– Cum aș uita? Și de ce? Dacă există un prinț al norilor care coboară în amurg și devine tovarăș de joacă unor copii însingurați, de ce n-aș putea fi eu acesta? Și-așa sunt veșnic singur... - își aplecă băiatul capul, iar norul îl mângâie compătimator pe obraz:

– Asta nu merge chiar așa, prostuțule! Pentru ca să devii Prințul Norilor, ar trebui să treci prin Poarta de Aur, iar asta până acum nu i-a reușit nimănui!

Norișorul își luă zborul, iar băiețașul se scufundă în tăcere, într-o tăcere lungă, prea lungă.

– Ce se întâmplă cu băiețelul nostru? - întrebă mama, îngrijorată. Nici nu se îngrașă, nici nu crește, de parcă s-ar hrăni cu cuie...

Mama simți un fior în inimă, însă-l și uită a doua zi. Pentru că trebuia să coboare în jungla urbană, să câștige o coajă de pâine. Băiatul rămase, ca de obicei, singur. Oare să fi trecut o zi? Un an? O veșnicie? Cu privirea pierdută undeva dincolo de geam, auzi vocea cuiva:

– Salvează-mă, frate! Ajută-mă!

Cine oare putea fi? Băiatul se aplecă peste hăul de sub el. Ca întotdeauna, pe uliță curgea un râu de oameni. Dar nici unul să se întoarcă și să-și ridice privirea. „Doar mi s-a părut!” gândi băiatul, însă același glas continuă să cheme după ajutor:

– Salvează-mă, ce aștepti?

Băiatul nu-l putea vedea pe cel căruia îi aparținea această voce, dar când privi mai atent în jos, văzu cum, înțepenit între două scândurele, se chinuia un gușter pătat să-și smulgă coada.

„De unde acesta aici?” rămase băiatul cu gura căscată, însă gușterul îi atrase atenția să nu aștepte: el, Mersad, abia a scăpat cu viață! Atent, băiatul apucă trupușorul gușterului cu două degete și-l trase încetșor, temându-se să nu-i rupă coada.

– Nu te teme, îmi va crește alta! - spuse gușterul, iar băiatul, deși

rămase uluit că acesta îi ghicea gândurile, trase un pic mai tare. Ah, sunt liber! - răsuflă ușurat micuțul prizonier și dădu bucuros din coada zdrelită. Îți mulțumesc în numele întregului neam al gușterilor. Cere-mi tot ceea ce-ți dorești! - se înclină gușterul într-un fel ridicol, iar băiatul, în mirarea sa, îngăimă:

– Cine ești tu? Și ce-aș putea eu cere de la tine?

- Ți-am spus! Eu sunt Mersad, un prinț din Neamul Gușterilor, care o singură dată la o sută de milioane de ani părăsește steaua Bangalore!

Prin ochii aurii ai lui Mersad trecu o rază de soare, iar camera fu toată cuprinsă de lumină.

– Unde se află această stea? - se aplecă băiatul deasupra lui Mersad, însă acesta dădu din cap.

– Asta nu-ți pot spune! - șopti Mersad, serios. Este lung drumul până la ea. E timpul să plec. Iată-ți cămășuța mea și tot ceea ce-ți vei dori îți va fi îndeplinit, însă numai dacă nu este ceva rău ori lipsit de sens. Asta să ții bine minte. Dar trebuie să mai reții că nu-ți pot îndeplini decât trei dorințe.

Se auzi un foșnet, ca și atunci când trece vântul printre acele de pin, și micul oaspete dispăru. Oare a și fost vreodată? Băiatul își întinse palma, mirat: în mână îi scânteia pielița lui Mersad. Așadar, nu a fost numai un vis?

– Să zburăm! - șopti băiatul.

Și, uite minune! Zidul de sticlă se deschise larg în fața lui, iar Vântul de Răsărit începu să-i vâjâie pe la urechi.

– Să zburăm, să zburăm și mai departe! Să alergăm! - îngâna vântul. Steaua Bangalore se află departe. Poarta de Aur este departe.

– Despre ce povestește asta? - se înspăimântă băiatul, însă nu era timp pentru întrebări. Zburau atât de repede că se desfăceau norii înfricoșați dinaintea lor. Iar când ajunseră la Muntele de Lumină, zăriră dinaintea lor o bătrână plină de răni.

– Ajută-mă, fiule! - începu să se vaite bătrâna, dar băiatul, fără a se întoarce spre ea, zbură mai departe. Îi părea rău, dar mai rău îi părea să-și

nenorocească cea de a doua dorință. Își astupă urechile și zbură mai departe, călare pe spatele vântului, dar, cu toate acestea, auzi glasul rugător:

– Dorește-ți să mă scap de răni, ajută-mă!

– Aș dori să nu te fi întâlnit vreodată! - mormăi băiatul, supărat, iar Muntele de Lumină și bătrâna dispărură de parcă n-ar fi existat vreodată.

– Acum ți-a mai rămas doar o singură dorință! - îi râse în față Vântul de Apus. Mai bine ai fi ajutat-o!

– Asta știi acum și singur, deșteptule! - izbucni băiatul.

Iar vântul, de parcă ar fi aruncat o pană, îl scutură de pe sine și dispăru. De teamă, băiatul porni să tremure. Singur! Era singur pe lume! Dinaintea lui, parcă o ușă mare, de aramă, închise întreg cerul. Nu putea nici să o sară, nici s-o ocolească. În fața ei, un broscoi înfricoșător, foarte înfricoșător, cu trei capete. Din ele îi țâșneau flăcări, iar din gât îi bubuiau tunete. Îngrozit, băiatul închise ochii. „Asta ți-e sfârșitul, prostănacule!” gândi și îngheță când broscoiul cu trei capete prinse a grăi cu glas omenesc, dar vorbi atât de tunător că se cutremură tot cerul.

– Dă-mi apă!

De frică, băiatul încremeni. Albastrul fierbinte al cerului vibra peste tot în jurul lor. Unde să găsești aici un izvor? Unde să găsești un râu?

– Dă-mi apă! - își bulbucă broscoiul cu trei capete ochii mari ca doi dovleci. Ori te voi înghiți chiar în această clipă!

Tremurând, băiatul își aduse aminte de pielea lui Mersad și dori ca dinaintea broscoiului cu trei capete să se nască un izvor. Și nici nu apucă să-și spună până la capăt dorința că apa și țâșni, iar broscoiul se apucă să-și stingă setea-i nepotolită. În același moment, pielea lui Mersad dispăru din mâna băiatului. Ce se va face acum? Băiatul țipă de teamă, iar broscoiul cu trei capete tună:

– Ce te smiorcăi? M-ai ajutat, te voi ajuta! În fața ta se află abia prima Poartă de aramă. Eu am sarcina să fac de strajă dinaintea ei, însă te voi lăsa să treci. Dar dincolo de ea se află Poarta de argint, iar dinaintea ei stă Mama Gușterului, de care nu a trecut nimeni până acum...

– Atunci eu cum voi trece? - îndrăzni băiatul să întrebe.

Broscoiul cu trei capete râse atât de tare că jos, în munți, începură să se prăvălească stâncile.

– Vei trece, nu te văita. Ea știe că i-ai salvat fiul. Te va ajuta să găsești Pasărea de Aur, iar la Pasăre, cântecul prin care se devine Prinț al Norilor. Acum, fugi! Focul din stomac i se potolise, însă vocea i se trezea. Broscoiul cu trei capete deschise cele trei guri ca niște peșteri. Băiatul începu să aerge din toate puterile. Și cine știe cât a alergat și până unde ar fi alergat de n-ar fi zărit în fața sa Poarta de Argint, iar dinaintea Porții, pe Mama Gușterului, uriașă, toată în flăcări. „Așa arată moartea!” gândi și de frică închise ochii. Când îi deschise, numai ce nu se puse jos de mirare auzind-o pe Mama Gușterului că-i spune, zâmbitoare:

– Nu te teme, viteazule! Îți mulțumesc pentru Mersad, poți trece, dar să știi: dincolo de această poartă este o grădină, iar în grădină, Lacul Negru. Când vei intra, apele se vor desface dinaintea ta și ți se va arăta o cărare îngustă, chiar foarte îngustă, dar tu nu ezita, ci fugi cât poți mai repede. De te vei înspăimânta ori te vei uita în urmă, apele se vor închide deasupra capului tău. De aceea fugi. Pentru că vei fugi pentru viață! Abia la capătul cărării se află Poarta de Aur, iar în fața lor, Mama Vânturilor. Pe oricine i se apropie îl preface în gheață. Fiindcă este blestemată să aibă inimă de gheață până nu o sărută cineva chiar și așa urâtă cum este. Să nu te sperii! - Mama Gușterului suspină. Nu te uita la crusta de pe fața ei, nu te îngrijora că suflă dinspre ea un vânt înghețat, ci fugi de o sărută întâi pe un obraz, apoi pe celălalt și după aceea fă-te nevăzut. De la sărutul tău îi va cădea gheața de pe inimă. Ea se va scăpa de blestem și drept mulțumire îți va deschide ușa...

– Și-atunci? - se cutremură băiatul, simțind că i se moaie picioarele.

– Atunci totul va depinde de tine! De greșești, vei rătăci prin lume fără oprire, ca vântul cel nebun! - Mama Gușterului îi deschise Poarta de Argint. Lacul Negru își despărți apele și în fața băiatului se arătă o cărare albă, îngustă, chiar foarte îngustă. I se părea că zidurile de apă se vor închide în aceeași clipă deasupra capului, dar nu se uită în urmă, nu se

întoarse și astfel ajunse până la capătul cărării. Acolo unde o întrerupea Poarta de Aur. Dinaintea acesteia zăcea un monstru tot plin de cruste, însă cu niște ochi plăcuți, din care curgeau lacrimi. „Să fie oare Mama Vânturilor?” gândi băiatul. „Cât e de hâdă!” i se opri lui, de greață, răsuflarea. Se răsuci pe călcâie și vru să se întoarcă, dar tristețea din ochii monstrului îl reținu. „Trebuie să o ajut!” - își reveni el, apoi sări și o sărută întâi pe un obraz, apoi pe celălalt.

Atunci, deodată, începu ceva să țiuie și să pocnească. Căzu gheața de pe bătrână și se topi inima de gheață. Îi dispăru și crusta și ea se transformă într-o față frumoasă. Doar ochii îi rămaseră aceași, numai că acum erau bucuroși.

– Îți mulțumesc, flăcăule! - șopti fata, zâmbi și deschise Poarta de Aur. Nevenindu-i să-și creadă sie însuși, băiatul se frecă la ochi.

În fața lui se găsea o grădină cum nici în vis nu se poate vedea. Era plină de lumină, de parfumuri și de abia auzite cântece de păsări. Iar în grădină, un trandafir. Unul singur. De aur.

Vrăjit, băiatul se aplecă și sărută trandafirul; din acesta își luă zborul Pasărea de Aur, toată strălucind. Băiatul începu să tremure. „Pentru a se ajunge la cântec, ar trebui omorâtă pasărea!” își aminti el, însă nu avea putere să o ucidă.

– Ce folos că am trecut de Poarta de Aur? Ce folos că am venit până aici? Nu te pot omorî, păsărico! Nu pot deveni Prințul Norilor!

Pe obrazul băiatului alunecă o lacrimă. Din gâttejul păsării porni un cântec așa cum băiatul niciodată nu auzise și-l învălui cu o mână caldă și plină de tandrețe.

Deodată, el simți cum devine transparent și ușor, iar pasărea îi spuse:

– Te salut, Prinț al Norilor! De m-ai fi omorât, ai fi vâjâit prin lume ca vântul nebun. Să-ți fie drumul ușor! - își luă pasărea zborul spre înălțimi, iar băiatul, după ea.

Cine știe cât a zburat! Peste câți munți, peste câte pustiuri și mări a trecut până a ajuns în orașul său natal!

Deasupra orașului se lăsa deja amurgul. Sub cerul rece, blocurile-

turn reci și cenușii tăceau, însă în adâncul străzii trecătorii încă se mai loveau unii de alții. Încet și cu grijă, el căută propriul său bloc-turn și se opri pentru o clipă. De dincolo de sticla ferestrei îl priveau larg deschiși ochii unui băiețuș:

– Uite, Prințul Norilor! - exclamă micuțul și deschise fereastra. Și-atunci, cât ai bate din palme, ziua trecu în joacă, noaptea, în șoapte, iar ziua următoare, în râsete.

Abia când se înroși marginea dinspre apus a cerului, tresări și Prințul Norilor.

– E timpul să plec! - șopti. Știi și singur câte blocuri-turn însingurate sunt, câți băiețuși și câte fetițe însingurate există în ele...

Prințul Norilor zâmbi și-și luă zborul.

Și zboară încă și acum.

Stânca pescăruşului

Departa, în albastrul mării, în mijlocul unui cuib de pescăruş, se aflau trei ouă. Viitoarea mamă stătea pe ele răbdătoare, cu toate că nu-i era uşor. Păsările răpitoare din jur pândeau necruţătoare un moment de neatenţie. Nu îndrăznea nici pentru o clipă să se despartă de cuib, cu toate că foamea îi creştea. Şi-atunci era oare neobişnuit că abia aştepta să iasă puii? Toate astea durau atât de mult, atât de mult! De parcă se gândeau să iasă ori nu din ouă, puii se foiau prin găoace. În sfârşit, coaja fu străpunsă de primul, apoi de cel de-al doilea, însă al treilea ezita chiar prea mult să o facă. Părea că nu va ieşi niciodată! Totuşi, într-o bună zi, neîndemânatic şi lipsit de pene, ieşi şi acesta.

– Vai cât e de urât! - spuse fratele mai mare.

– Nici că a mai fost vreodată unul atât de urât! - reluă corul puilor de pescăruş din jur, iar mama, de ruşine, îşi lăsă privirea în jos.

Pe de altă parte însă, fiii mai mari erau frumoşi şi creşteau ca din apă. Dar, în vreme ce lor le dădeau deja penele, ce se întâmpla oare cu cel mai mic? Mânca aidoma celorlalţi, poate chiar mai mult, şi totuşi rămânea mereu micuţ şi gol, aşa cum fusese când se născuse, iar ciocul nu i se întărea nici el.

– Ce să fac? - ceru mama sfatul pescăruşilor mai bătrâni şi mai experimentaţi. Cum să-l ajut să crească?

– Adu-i peşti albaştri! - zise vecina din stânga.

– Fură de la pescari un rac de mare! Poate de la carnea acesteia micuţul se va fortifica - propuse unul dintre cei mai înţelepţi pescăruşi, însă vecina din vârful stâncii spuse că în acest caz singurul lucru ce

ar putea ajuta era carnea de broască țestoasă de mare.

Încercă mama și una, și alta, și pe cealaltă, dar cel mai tânăr fiu, oricum, nu creștea și nici nu i se arătau penele pe trup. Doar zăcea și se holba neputincios în depărtare, aceasta în vreme ce, deja de mult, laolaltă cu alți pescăruși mai tineri, frații lui stăpâneau cerul.

Acum se îngrijoră întregul sat. Fu convocat Sfatul Bătrânilor Înțelepți, dar nici cei mai în vârstă pescăruși nu țineau minte să se fi întâmplat vreodată așa ceva și nici nu știau ce se putea face.

„Poate sunt peștii mai înțelepți?” - gândi mama și, prinzându-l pe primul, îl întrebă ce să facă.

– Îți voi cruța viața de-mi vei da un sfat! - promise ea solemn, însă nu știa nici peștele leacul pentru necaz.

– Nu suntem noi, peștii, cei mai înțelepți - spuse acesta, smerit. Adresează-te mai bine broaștei țestoase numită Spate de Piatră. Ea este atât de bătrână încât i s-a împietrit spinarea de bătrânețe. Știe totul, ține minte totul, își amintește chiar și de nașterea mării. Dacă ea nu va ști cum să-ți ajuți fiul, atunci nu va ști nimeni altcineva!

– N-am auzit niciodată ea. Unde trăiește?

– Într-o peșteră. La fundul mării!

– Îți voi dăruia viața, ba, mai mult, nu mă voi atinge nici de rudele tale dacă te vei duce la bătrână și o vei întreba ce să fac! - spuse mama pescărușului și-i dădu peștelui drumul în apă.

Nebun de fericire, peștele se îndreptă spre fundul mării, acolo unde nici în miez de zi nu se vede nici degetul dinaintea nasului și unde o găsi pe țestoasa Spate de Piatră. I se înclină și zise:

– Am venit la tine, mamă! Apoi peștișorul îi povesti broaștei țestoase necazul mamei pescăruș. Însă nici locuitoarea cea mai vârstnică a mării nu știa ce se putea face. De aceea îi spuse:

– Nu-i mai rămâne altceva decât să aștepte. Poate va crește ceva la pui...

Auzind sfatul bătrânei, mama se împacă cu soarta. Așteptă zile întregi, zbura să prindă peștele cel mai mare și mai gras pentru fiul ei cel mai mic, într-un cuvânt, spera. Puiul înghițea totul înfometat, însă de

crescut nu creștea. Nu va fi nimic de tine! - îi spuneau. Poate că tu nici nu ești pescăruș.

– Dar ce altceva să fie? - îl apăra mama.

Cel de al treilea fiu tăcea. Dar, într-o zi, când stolul de pescăruși tineri îi reproșă că mănâncă mâncarea degeaba, el se îndreptă și zise:

– Vom vedea de este așa!

De bucurie, mama amuți. Micuțul s-a ridicat pe picioare! A vorbit! Bucuria ei era fără margini, însă frații nu încetau cu ironiile.

– Ce anume vom vedea? Nu cumva îți vei lua zborul? Ori poate vei prinde vreun pește?

– Voi zbura! Și voi prinde pește! - răbufni fratele cel mai mic. Și voi fi un zburător mai bun decât voi toți!

La aceste vorbe râse întregul stol. Fratele cel mai mare încercă să-l silească să-și repete spusele, dar micuțul tăcu aidoma unei stânci.

– După ce e nicum, mai e și obraznic! - concluzionă Sfatul stolului. Să-l aruncăm în mare!

– Atunci aruncați-mă și pe mine! - zise mama și-și desfăcu larg aripile pentru a-și apăra puiul. Ori lăsați-l în pace!

– Fie! - spuse căpetenia stolului. Dar să știi că din el nu va fi niciodată nimic!

Singură mama ce credea în spusele micuțului.

– Într-o bună zi vei zbura! - îi șoptea ea, aducându-i de mâncare. Vei fi cel mai frumos și cel mai iute pescăruș de pe toate cele trei mări!

Tânărul mânca pe îndelete și fără osteneală, dar mereu își întindea gâtul și aripile de parcă se antrena pentru zbor. Încercările sale le provocau celorlalți hohote de râs.

– Iete-te zburătorul! - chicoteau ei batjocuritor, însă puiul nu lua în seamă cuvintele lor. Mereu mânca și se antrena. Astfel veni și vara. Vibra căldura deasupra mării aidoma unei ceți de aur, iar ierburile slobozeau în jur parfumuri puternice și ademenitoare. De căldură, peștii fugeau la fundul mării. Într-o noapte, însă, deasupra stâncii se ivi luna, iar pescărușul începu să tremure.

O urmări cu privirea întreaga noapte. I se părea că în lumina blândă a lunii ar putea să zboare înalt deasupra mării, dar de cum se ascundea luna în spatele norilor, el se prăbușea neputincios în cuib.

Luna creștea în fiecare noapte tot mai mult. De la strălucirea ei luceau argintii și cerul, și marea, ba chiar și aripile pe care și le întindea tânărul pui. Asta dură nouă nopți de-a rândul. Într-a noua noapte, luna slobozi mănunchiuri de raze peste copaci și stânci, peste cer și peste mare. Într-a noua noapte, micul pescăruș îi urmări mersul strălucitor, își desfăcu larg aripile și-și luă zborul spre cer, în întâmpinarea soarelui ce tocmai răsărea.

Stolul abia-și putea crede propriilor ochi. Oare acest pitic zbura? Zburară în urma lui numai pentru a se putea convinge de aproape, dar el le scăpa și celor mai iuți zburători și dispărea în adâncurile cerului aidoma unei săgeți de argint. După care, cu aceeași repeziciune cu care zburase spre cer, se slobozea spre suprafața mării, înhăța peștele, îl lăsa pe stâncă, lângă cuibul mamei sale, și zbura din nou.

Zbură astfel până când începu soarele să se scufunde în mare, iar atunci se întoarse la cuibul în care stătea pe ouă mama lui, așteptând alți pui. Avea în cioc un pește mare, albastru. Un astfel de pește nu mai prinsese vreodată nici un pescăruș. Însă nici mama, nici ceilalți pescăruși din stol nu se uitau la pește. Ci se uitau la piticul sfrijit de mai adineaori. Acesta de față nu mai era puiul plângăreț și neajutorat, ci un pescăruș cum pe stânca pescărușilor nu s-a născut altul vreodată. Aripile suple și puternice îi erau acoperite cu pene argintii, iar ciocul și ghearele, mai rumene decât coralul. Doar penele de pe piept ce-i erau albe, cu luciri ușoare, sidefii. Sus, în înaltul cerului, când își desfăcea larg aripile, aducea cu un nor argintiu, cu un fel de frate zburător al lunii.

Poate și din cauza asta, ori poate doar așa, printre pescăruși începu să circule zvonul că sfrijitul pitic de odinioară era fratele lunii. La astfel de vorbe, pescărușul de argint doar râdea și zbura în fiecare zi tot mai sus. În zadar încercau cei mai iuți pescăruși să-l ajungă, să se întrecă cu el. Lui nu-i ardea de întreceri. Chiar și pește prindea doar atât cât să-i

aducă mamei. Se întrebau cu toții ce mânca și încotro se ducea când i se pierdea urma în înălțimi. El însă tăcea.

– Iete-te la el cât mai face pe grozavul! - mormăiau frații, cu invidie, înghițind totuși peștele pe care li-l aducea fratele cel mai tânăr.

Pescărușul argintiu dădea din umeri. La fel făcea și la întrebările căpeteniei stolului despre relațiile sale cu luna: era adevărat că este fratele lunii? Iar dacă nu era, atunci să-i explice de ce era altfel decât ceilalți?

– Explică! - insista căpetenia stolului. Dar pescărușul argintiu tăcea și pleca, mereu întorcându-se din nou, până ce mama nu scoase alți pui. Erau iarăși trei, dar creșteau ca din apă. Când începură să-și întindă aripile, într-o noapte plină de strălucirea lunii, pescărușul argintiu își luă zborul și nu se mai întoarse niciodată.

Dar și în ziua de astăzi circulă povestea că, departe, în mare, există o stâncă pe care pescărușul argintiu coboară să se odihnească. Doar pescărușii din stol ce cred că el se află pe lună. Ba, mai mult, când e lună plină, îl și zăresc cum trece în zbor pe dinaintea lunii. Norii și vânturile ascund taina. La fel și valurile! De aceea aici nu știe nimeni unde se află stâncă pescărușului, nici dacă petele acelea de pe chipul strălucitor al lunii nu cumva sunt umbrele aripilor pescărușului.

Clopotul

Chiar la marginea mlaștinii trăia un bătrân cu părul cărunt. Și-era atât de slab că-l puteai trece prin urechea unui ac. Trăia singur, alături de un câine și câteva păsări de baltă pe care le salvase de vânători și înghețuri.

Râdeau sătenii de prietenia lui cu păsările, însă el nu lua în seamă râsul lor. Bâtlanii și berzele, nagâții și rațele sălbatice se roteau în jurul casei lui de parcă îl salutau. Sătenii erau convinși că el știa limba păsărilor, că avea legături prietenești cu acestea și că ele îi vesteau venirea molimelor și a vremii rele.

– Acesta-i cel ce vorbește cu păsările! - șopteau ei atunci când apărea bătrânul prin sat. Și apărea mai exact decât stelele, întotdeauna la aceeași oră, pentru a trage clopotele de vecernie și utrenie, fără a căuta pentru slujba sa vreo răsplată.

Singura condiție, pe care a pus-o cu mulți ani în urmă, a fost ca sătenii să nu omoare păsări nici în timpul vieții sale, nici după moartea sa. Satul a acceptat această condiție râzând: cine altcineva mai este preocupat de păsări? Nu o să le nimicească, așa că n-are decât! Principalul era să îndeplinească cineva munca de clopotar, să tragă clopotele.

Și clopotul a răsunat, anunțând cununiile și nașterile, sărbătorile și morțile. Își revărsa sufletul său de bronz peste câmpii și livezi, iar cu timpul, bătrânul și clopotul au devenit atât de apropiați încât acesta din urmă refuza să sune dacă trăgea altcineva de funii. Și-atunci mai era de mirare că satul începu să creadă că între bătrân și clopot exista o legătură trainică?

La toate întrebările curioșilor, bătrânul răspundea prin tăcere, pleca la păsările sale ori se întorcea la clopot, iar clopotul scotea exclamații de

bucurie de parcă se bucura de atingerea mâinilor lui. Oamenii și sălbăticiunile, norii și vânturile se domoleau pentru a-l auzi.

Dar se întâmpla ca acest clopot să răsună și peste rânduială. Atunci, sătenii își lăsau în grabă la o parte sapele și coasele. Apoi ori alergau în sat să stingă focul, ori își lepădau căciulile, șoptind: - Dumnezeu să-l ierte! - iar deasupra câmpiilor și livezilor, ca o suflare cerească, încă mai plutea multă vreme ecoul domolit al clopotului. E drept însă că asemenea momente erau rare. Cel mai adesea clopotul răsună a bucurie... După el începeau treburile, toți plecau la câmp, băieții la școală ori la joacă, iar anii treceau. Trestii se îngălbeneau și înverzeau din nou, clopotnița străpungea cerul nesfârșit de deasupra câmpiei, băieților le mijeau mustățile, tații deveneau tot mai aspri, iar bătrânul, tot mai subțire, cu părul tot mai argintiu, iar cântecul clopotului, tot mai liniștit.

Și-atunci răsăriră și zorile când clopotul rămase mut. Liniștea apăra satul ca o piatră, iar tulburarea creștea.

„A adormit bătrânul!” gândiră la început sătenii și priviră spre drumul spre baltă, deasupra căruia se rotea neliniștit un stol de păsări. „Va trage clopotul deseară.”

Însă clopotul tăcu și seara. Nu răsună nici în dimineața următoare și câțiva săteni se hotărâră să meargă și să vadă ce era cu bătrânul. Coliba în care locuia era goală: de bătrân și câine, nici urmă. «Cu siguranță că s-a rătăcit printre trestii!» - gândiră ei și nu-l mai căutară, încredințați că va pieri cu zile printre trestii, așa cum pier libelulele ori nuferii. Prea puțin îi neliniști stolul de păsări ce se rotea pe deasupra bălții, când un tânăr spuse:

– Acum măcar vom putea vâna liber!

– Am promis că nu vom trage în păsări! - îi aminti un gospodar, însă tânărul râse în hohote și ridică pușca în sus. Șuieră glonțul și se auzi țipătul păsării lovite și neașteptatul și ascuțitul sunet al clopotului bisericesc.

– Uite, s-a întors bătrânul! - exclamă săteanul spătos. - Dar de ce trage clopotul? - se întrebă el, ascultând și dând bănuitor din cap. - Nu este nici de utrenie, nici de mort, ce să fie?

– Foc? Război? - ghiceau sătenii alergând spre sat, întrucât clopotul nu înceta să sune aspru și atenționând.

Astfel se urcară și în clopotniță, nevenindu-le să-și creadă ochilor că lângă clopot nu se afla nimeni, că el, clopotul răsuna tot mai tare, tot mai tare. În zadar îl opreau. Clopotul tuna ziua și noaptea, mugeau vacile, țipau copiii, rău prevestitor țipau păsările avântându-se în zbor spre fețele oamenilor. Aceștia nu știau cum să se apere, până când cineva propuse să se tragă cu arma: când vor omorî câteva, celelalte vor fugi!

Țâșniră spre cer gloanțele puștilor. Câteva păsări căzură, cu penele însângerate, dar clopotul parcă se dezlănțui. Ecoul lui scutura acum și pământul și cerul. Zadarnic își puneau oamenii bumbac în urechi! Zadarnic își vârău copiii capetele sub perini! Răsunetul clopotului trecea prin ziduri și prin perini! Li se părea că le răsuna parcă în cap, că se năștea sunetul undeva în ei. Astfel că începură deja să fugă de ei înșiși.

– Trebuie să facem ceva! - spuse căpetenia satului și le porunci celor mai curajoși trei tineri să urce pe clopotniță și să lege clopotul cu sfori de oțel. Dar degeaba îl legau! Clopotul nu înceta să bată. Bătea și bătea până ce nu începură oamenii să se cutremure și să se închidă în case chiar și la gândul la clopot. Iarna și foametea se apropiau la fel de repede, iar oamenii, nedormiți și asurziți, se certau fără motiv și pentru mărunțișuri.

În cele din urmă, careva propuse să se dărâme clopotnița. Astfel trebui și clopotul să amuțească. Dar, spre groaza satului, clopotul nu tăcu nici după dărâmarea clopotniței. Ba, dimpotrivă, sunetul îi era mai pătrunzător și mai tare. Nu reuși să-l înăbușe nici zăpada, nici să-l ia vânturile.

– Acesta este iadul, oameni buni! - spuse careva dintre săteni, iar unuia îi trecu prin minte cum că cel mai bine ar fi să îngroape clopotul în pământ: pământul era blagoslovit - va sorbi sunetul clopotului și-i va scăpa de el.

La început, cu râsete, propunerea fu respinsă. Însă când răsunetul clopotului alungă somnul și răbdarea oamenilor - fu săpată o groapă adâncă, iar în ea fu aruncat clopotul și acoperit cu pământ și pietre.

Pentru o clipă, li se păru că scăpaseră de necaz, dar abia ce fu aruncată și ultima lopată de pământ că din nou răsună clopotul, dar mai crâncen și mai tare decât oricând. Zadarnic încercară să-l înăbușe: gema ca blestemat, iar răsunetul țâșnea parcă din pământ și din cer și se năpustea în cercuri de oțel asupra satului. În zadar zburau zilele! Până și pământul își îmbrăcase cămașa-i verde și norii miroseau a primăvară, iar clopotul, vuia în continuare.

Nu le rămânea altceva de făcut decât să fugă. Oamenii începură să-și adune grăbiți lucrurile și uneltele pe care să le ia în noul loc, în vreme ce li se strângea sufletul privind la casele și câmpiile pe care le părăseau. Așteptau doar să urce bătrânii și copiii în căruțe și să plece, când deasupra capetelor băjenarilor se ivi o pereche de berze și porni să zboare în cercuri joase de tot, pe deasupra satului, abia mai dând, de oboseală, din aripi. Cum li se mai bucura altădată lumea ca unor vestitori ai primăverii și vechi prieteni! Și cât de mult le urau acum!

– Ce drept au ele asupra casei pe care trebuie oamenii să le părăsească? - strigă săteanul cel gras când văzu că una dintre berze, în loc să se lase pe coș, căzu pe pârloagă, și alergă să o lovească cu sapa. Însă doar ce ridică unealta că un băiețuș, ce abia-i ajungea săteanului până la genunchi, înșfăcă barza și o strânse la piept.

– Nu o dau! Nu o dau! - țipă copilul apărând pasărea cu propriul trup, până ce țăranul cu sapa nu dădu înapoi.

De surprindere, oamenii nu puteau să-și vină în fire, când cineva strigă neîncrezător:

– Uite, clopotul a încetat să răsun!

Mulțimea amuți dintr-o dată și clipe întregi oamenii ascultară tăcerea, neîndrăznind să deschidă gura, de parcă se temea să nu trezească clopotul cu glasurile lor.

– Ce-o fi oprit clopotul? - se întrebau din ochi și-atunci le căzură privirile asupra băiatului și păsării și totul le deveni clar. Careva pomeni de bătrânul ce vorbea cu păsările și satul își aminti de înțelegerea cu acesta. Atunci aruncară puștile și începură să-și care lucrurile în case.

Cât de dulce era liniștea! Cât de tândră cădea peste oameni și câmpii! Oamenii tăceau de parcă se temeau să nu o tulbure cu vocile lor. Se auzeă doar vântul la marginea bălții cum discuta cu trestiile, ducând în lume povestea despre clopotul care dădea de știre, despre băiat și barză și despre bătrânul care cunoștea limba păsărilor.

Împărăteasa și floarea

În vremea când se duceau râurile în cer și deveneau curcubeie celeste, colorate, Împărăteasa Împărăției Albastre era cea mai fericită pe lume. Cu siguranță așa ar fi rămas până la capătul vieții sale de nu ar fi fost nepotolita dorință de a-și vedea chipul oriunde s-ar fi întors. De la Deșertul Kalahari și până la Cercul Polar de Nord, de la Împărăția Albastră și până la a Șaptea Cunună Celestă nu exista pictor care să nu fi știut acest lucru. Și-atunci să mai fie de mirare că în Împărăția Albastră aproape că nu mai exista zid de pe care să nu zâmbească fericitul chip al Împărătesei, asta în vreme ce pictorii se întreceau să-i transpună chipul pe pânză cât mai viu și mai frumos?

Nici în palatul imperial și nici în Împărăție nu mai exista liberă nici măcar o palmă de loc, dar, cu toate acestea, pictorii nu încetau lucrul. Râvna lor era de nedescris, iar cu fiecare generație de pictori chipul Împărătesei devenea tot mai strălucitor, tot mai tânăr. Cel ce nu știa despre imaginea cui era vorba putea crede că se uită la fiica ori nepoata Împărătesei, însă Împărăteasa era mulțumită. Fericirea ei era tulburată numai de oglindă.

– Uite, cine-o fi baba aceea? - zicea lumea că ar fi întrebat Împărăteasa încruntându-se la imaginea sa reflectată în oglindă. Oare există în acest palat și din aceștia? Alungați-o, să nu otrăvească văzduhul fericitei noastre Împărății...- a adăugat ea, iar mai-marii Curții și sftncicii se uitară unul la altul dezorientați, dar deja de a doua zi, din palat și din Împărăție dispărură toate oglinzile. Împărăteasa putu din nou să se plimbe liniștită pe coridoarele palatului și pe ulițele orașului, iar pictorii

veneau și-i transpuneau împărătescul zâmbet pe pânză. Nu mai exista nici un pictor care să nu fi pictat chipul Împărătesei, dar și Împărăteasa era milostivă deoarece, văzându-și chipul pe pânză, le permitea să picteze tot ceea ce doreau: de la strălucirea reflectată a soarelui în apă și până la norii de pe cer. La urma-urmei, fluturii și florile pictate sunt distrația și bucuria ochiului, chiar dacă nu au aceeași măreție și strălucire ca aceea a chipului luminos al Împărătesei. Asta știau toți pictorii și se trudeau să nu uite nici pentru o clipă, dar numai până ce nu apăru un pictor despre care se vorbea că era neîntrecut în meseria lui.

– Arată ce știi! - spuse Împărăteasa întinzându-se comod pe fotoliu, în timp ce pictorul își întinse pânza și trase prima linie. Curtenii îl urmăreau fără să clipească. Apoi din gătlejurile celor din jur se ridică o exclamație admirativă când pasărea pictată pe pânză începu să-și miște capul, dădu din aripi și-și luă zborul spre înalțuri.

„N-au mințit!” - gândi Împărăteasa. „Acesta este într-adevăr un pictor pe pânzele căruia prinde viață ceea ce este pictat și trăiește chiar și acela pe care de mult l-a acoperit pământul...” În această însușire a darului pictorului, Împărăteasa văzu posibilitatea să-și prelungească pe veci viața și domnia. De aceea îi zâmbi pictorului și zise:

– Pictează-mă!

– Nu pot, Luminăția Voastră! - se înclină pictorul dinaintea împărătesei sale. Darul ce mi-a fost dat la naștere este condiționat. Eu nu pot îndrăzni să pictez decât doar nori, flori și păsări. De-aș picta chipul cuiva atâta vreme cât există florile, cel căruia îi aparține chipul pictat ar muri ori s-ar preface în floare!

Pictorul se mai înclină o dată, iar Împărăteasa căzu adânc pe gânduri. Reieșise a fi totul mai complicat decât bănuise, iar pictorul era obraznic și, drept exemplu, ar trebui să pună să i se taie capul. Dar, în același timp, asta ar însemna să-și întrerupă și sieși viața veșnică. Se încruntă Împărăteasa și i se păru că aude galopând în urma ei bătrânețea și moartea. Nu, pictorului nu trebuie să i se întâmple nimic până nu-i pictează ei chipul.

Ciudata natură a darului pictorului o neliniști și o tulbură pe Împărăteasă. Nici nu mai mânca și nici nu mai dormea de grijă. Câtă vreme existau florile, cel pe care l-ar picta ar muri ori s-ar preface în floare! - a spus pictorul...Păi, atunci să nu mai fie flori! Împărăteasa Împărăției Albastre bătu din palme și le spuse mai-marilor palatului:

– Vă dau trei zile să nimiciti toate florile din împărăția mea. Totul! Toate florile: de la trandafir la păpădie!

– Asta e cu neputință, Prealuminată Împărăteasă! - îngăimă unul din mai-marii palatului. Chiar și de am reuși în trei zile să distrugem florile din cereasca noastră împărăție, acestea ar trec la noi de la vecini! S-ar întinde o rădăcină subpământeană, o viță, ar zbura semințele...

– Dacă este așa, împrejmuți împărăția! Smulgeți fiecare copac și fiecare iarbă ce înflorește. Aprindeți rădăcinile și semințele! De azi și până-n vecii vecilor, în fericita mea împărăție nu doresc nici măcar o singură floare, indiferent de soi, formă ori culoare!

Împărăteasa se retrase cu indignare în înmiresmatele sale odăi, poruncind să-l închidă pe tânărul pictor în cel mai înalt și mai greu accesibil turn, din care va ieși abia în acel moment când nu va mai exista în împărăție nici măcar o singură floare. Atunci va putea să picteze chipul luminos al Împărătesei în liniște și fără teamă de prorocire. Până atunci, însă, n-are decât să se odihnească și să-și adune puterile. Zâmbetul Împărătesei în tablou trebuie să fie astfel încât următoarele o sută de generații să scoată strigăte de bucurie când îl vor vedea.

În jurul împărăției începu să se înalțe un zid înalt și abrupt, dinaintea căruia se opreau până și vânturile. Numai că lucrul înainta fără spor și Împărătesei i se părea că moartea îi alerga în întâmpinare. De aceea porunci constructorilor să muncească mai repede. Dar supraveghetorul construcției trimise vorbă că deja felul în care se lucra era peste puterile constructorilor.

– Ce crede supraveghetorul lucrării? - zise Împărăteasa. Până unde permit împărăției îndrăzneala cuiva? Întotdeauna a fost și va fi ca marile țeluri să ceară mari jertfe! - trimise Împărăteasa vorbă să fie zidit capul supraveghetorului în temelie, însă abia când căzură zece capete de

supraveghetori, începu să se lucreze mai repede. Laolaltă cu pietrele fură zidite și vieți omenești. Dar era asta important? Supușii nu sunt bani de aur! Pentru banii de aur trebuie descoperită o vână de aur, însă copiii nu încetează a se naște.

Viața Împărătesei Împărăției Albastre era deja aproape de capăt când, în sfârșit, zidul fu terminat, iar florile aproape nimicite... De i-ar fi spus cineva înainte Împărătesei despre încăpățânarea florilor, nu l-ar fi crezut. Cine a mai văzut o asemenea îndărătnicie? Prin ținuturi stâncoase și pustiuri, prin păduri și mlaștini, florile continuau să răsară. Le găseau în locurile unde nu fuseseră niciodată semănite și unde fuseseră distruse cu temeinicie. Nu le puteau face nimic nici mâna omenească, nici focul. Răsăreau și înfloreau de parcă le îngrijea cel mai grijuliu grădinar, în vreme ce Împărăteasa aștepta și-și pierdea răbdarea. Să fie oare florile mai puternice decât dorința și porunca împărătească? Oare să-și piardă din pricina lor nemuirea?

Porunci Împărăteasa ca tot ceea avea în Împărăția ei mâini și ochi să lase la o parte treburile cotidiene și să pornească la războiul împotriva florilor. Fu înființat și un ordin special al cavalerilor nimicitori de flori și aceștia se împrăștiau pe tot cuprinsul Împărăției. Doar tinerii cu ochi de șoim puteau deveni Cavaleri Luptători cu Florile, iar aceștia nu cunoșteau îngăduința. Oricine accepta să-i supraviețuiască pe pământul său ori prin jur chiar și o singură floare, se putea aștepta la prigoană, la confiscarea averii, ba chiar și la moarte. Și-atunci mai era de mirare că foarte repede, Împărăția deveni cenușie, aidoma celui mai cenușiu șoarece? Și că fu părăsită de lumea fluturilor și începu a fi ocolită de vorbărețul popor al păsărilor?

În cele din urmă sosi și clipa când pictorul putu să înceapă cu pictatul prealuminatului chip al Împărătesei. Amuțiți de respectul plin de teamă, curtenii priveau cum transpunea acesta pe o pânză cele mai frumoase rochii de sărbătoare ale Împărătesei și culorile papucilor ei împlețiți. Această treabă dură două zile pline. Îngrădită cu zidul înalt, grădina împărătească era goală și cenușie. Unde putea răsări aici o floare? Se

aștepta cu nerăbdare să deseneze pictorul primele trăsături ale chipului Împărătesei. Dar abia ce trase pictorul linia bărbiei Împărătesei, că un băiețaș strigă:

– Floarea pe zid!

În primul moment, pictorul nu auzi exclamația băiatului. Pensula lui trecea peste pânză repede și cu pricepere. Mai tânără și mai frumoasă decât oricând, Împărăteasa zâmbea de pe pânză. Mai trebuia ca pictorul să deseneze pupilele și Împărăteasa de pe pânză să înceapă să vorbească și să prindă viață pentru întotdeauna. Însă în același moment, pictorul țipă și aruncă pensula cât colo. Prea târziu! Trăsăturile chipului Împărătesei dispăreau una după alta și atunci, sub privirile tuturor, Împărăteasa se prefăcu în floare. Și tot mai mult creștea floarea trăgându-se din gulerul rochiei Împărătesei din tablou și din fotoliu, iar atunci, cât să cadă o piatră în apă, dispărură și Împărăteasa, și rochia ei. În locul mâinii Împărătesei, plină de inele, lucea acum pe pânză verdele unor frunze, iar în fotoliu, o șopârlă cu picături de rouă.

Palizi, nevenindu-le să-și creadă ochilor, curtenii și căpeteniile priveau muți, iar băiatul strigă din nou:

– Floarea pe zid.

Acest strigăt parcă trezi mulțimea de curteni.

– Băiatul vorbește aiurea! - spuse primul curtean al Împărătesei. De unde o floare pe zid? Grădina a fost răscolită de o mie de ori, iar zidul e de piatră. Cum să crească floarea din piatră?

– Aduceți scările! - zise cel de al doilea curtean al Împărătesei.

Dar, încă înainte de a fi adusă scara, doi dintre cei mai răsăriți flăcăi se târără de-a lungul zidului pe care, de parcă ar fi căzut din cer, strălucea o floare mărunță, sfidând toate poruncile împărățești.

În zadar au căutat-o pe Împărăteasă. Încă un timp după aceea, credincioși ca un câine, zăcură lângă fotoliu papucii colorați ai Împărătesei, dispărând în cele din urmă și ei. Unde au dispărut, asta nu știe nici chiar vântul, care a adus povestea despre floarea mai puternică decât Împărăteasa...

Darul pițigoiiului

Țintuită de boală la pat, o fetiță trăia în chiar rădăcina unui turn de beton, înalt, prea înalt, înfipt în inima cerului. Vuia orașul în jurul ei, dar prin fereastra camerei sale din beci putea vedea numai tălpile trecătorilor veșnic în mișcare. «Încotro se duc? Ce caută?» - se întreba, însă nu exista nici un răspuns.

Înainte de toate o tulburau tălpile jucăușe ale copiilor, îndeosebi cele mai mici. Urmărindu-le, i se părea că aleargă împreună cu ele. Repede, mai repede! Prin livadă, la poalele muntelui, de-a lungul văii și mai departe: mare era lumea, și colorată.

De-ar fi vânt, ar lua-o la goană pe străzi, ar încurca ramurile copacilor, ar zbura pălăriile oamenilor. De-ar fi nor, ar coborî pe vârful Muntelui de Argint, s-ar scâlda în mare, ar alerga după stele și păsări. Fetița oftă. Din curtea ei de beton, înconjurată de clădiri înalte ca de niște stânci ascuțite, abia de putea să vadă un petec de cer. Ce se putea spune despre nori? Semănau cu niște fluturi și dispăreau grăbiți.

Sprijinindu-se de ziduri, fetița încercă să facă doi-trei pași, dar fără succes. Mama se va întoarce de la lucru abia înspre seară. Măcar de ar avea un câine sau o pisică! Ah, aiureli! Unde, în colivia strâmtă să încapă câinele și pisica? Abia de rățăcea pe-aici câte-o rază de soare, pornea să joace pe zid și-i spunea: „Prinde-mă, prinde-mă!” și pleca. Fetița își ciuli urechile.

Din curte răzbăteau glasuri de copii. Auzi săritul mingii pe beton, râsul fericit al învingătorilor și supărarea învinșilor. Și-atunci, deodată, de parcă ar fi căzut din cer, prin fereastră zbură o minge. Băiatul ce fugea după ea se așeză pe vine și privi-n adânc.

– Este careva pe-aici? strigă și coborî în goană treptele. - Hei, tu înapoiază-mi mingea! - năvăli micuțul înăuntru și, văzând-o pe fetița, se dădu înapoi, uluit, apoi înșfăcă mingea și fugi. Dar imediat a doua zi bătu la ușă. Începu să vină des, aducând felurite daruri: o floare de castan, o piatră cu forme ciudate, un pițigoi cu aripa frântă...

– Abia l-am salvat de pisici! - puse micuțul pasărea rănită pe marginea patului, în vreme ce fetița, de frică, își vârî capul sub pernă. Însă deja după câteva secunde frica ei se transformă în părere de rău. Pasărea abia răsufla. Ce altceva putea să-i facă decât să-i panseze aripa și să-i dea să mănânce fărâmituri de pâine.

Vremea se scurse asemenea ploii în josul jgheabului, însă pițigoiul se vindeca greu. Primăvara scotea deja ierburile din pământ când dădu el întâia oară din aripi. Dar abia când începu vara să calce prin curte, fetița deschise fereastra, se trase la o parte parte pentru a putea pasărea să-și ia zborul și șopti:

– Zboară, sărmanule!

Dar pițigoiul nici că se mișcă nici în prima, nici într-a doua zi. Abia în cea de a treia zi zbură pe pervazul ferestrei și zise:

– Îți mulțumesc! Așteaptă-mă mâine, la aceeași oră.

– Asta ce mai este? - se sperie fetița. - Nu cumva visez? - se întoarse ea spre fereastră, însă pe pervaz nu se mai afla nici un pițigoi. „Trebuie că mi s-a părut?” - gândi, hotărându-se să nu spună despre asta nimic mamei și băiatului, pentru a nu râde de ea. „Ce pițigoi este acesta care vorbește?” - i-ar spune. „Aiureli!”

La aceeași concluzie ajunse și singură, dar, totuși, începu să aștepte pasărea încă din zori, numai că pițigoiul nici nu se anunță, nici nu se ivi.

„M-a uitat?” gândi și tocmai vru să se strecoare sub pătură când auzi fâlfâit de aripi și glasul limpede al cuiva:

– Ridică-te din pat! Mă grăbesc.

– Cine ești tu și încotro te grăbești? - tresări fetița și privi speriată în jur: nimeni niciunde. „Cu siguranță că încă mai visez?” își zise, când glasul acela îi spuse din nou că se grăbește. Mirată, fetița deschise larg ochii:

pe pervaz se afla pițigoiiul ei, iar lângă picioarele acestuia strălucea un lucru micuț și rotund, cu o înfățișare asemănătoare cu cea a unei semințe de pepene și tot aurit. „Nu cumva el a vorbit?” Nevenindu-i să-și creadă sie însăși, fetița își trase pătura până sub bărbie. Pițigoiiul șopti dojenitor că nu avea timp de joacă.

– Scoală-te și seamănă această sămânță de iarba-fiarelor, apoi așteaptă până crește din ea rodul. Când acesta plesnește, înghite-i sămburele, dar nu-l atinge până atunci și nu povesti nimănui nimic! - zise pițigoiiul și, brusc, așa cum și venise, își luă zborul, în vreme ce fetița luă sămânța de pe pervaz și se înspăimântă: aceasta era mai grea decât cel mai mare pepene și mai caldă. Mai caldă decât ciocul pițigoiiului? Decât palma ei? Decât ce, atunci? Mirată, o puse într-o oală cu pământ și o udă.

Zburau zilele sau timpul asemenea spumei râului repede? Dincolo de geam cădeau deja primii fulgi de zăpadă, iar din sămânță nicidecum să răsără ceva.

„Poate eu doar am visat vrăbiuța?” gândea fetița cufundându-se în vis, însă dimineța, când deschise ochii, în oală scânteia auriu vlăstarul ierbii-fiarelor.

Când va crește? se întreba. Săptămânile și lunile treceau una după alta, țopăia din nou prin curte primăvara ca o veveriță aurie, dar vlăstarul nicidecum să se înalțe de la pământ. Iarăși se auzeau glasurile de copii și mingea sărind pe beton. Fetița auzi de la mama ei că băiatul se mutase într-un alt oraș și se întristă. Aproape uită să mai ude vlăstarul când observă că de sub codița unei frunze dădea un mugur de-un albastru întunecat.

Era tot mai mare cu fiecare zi ce trecea, iar când începu a se deschide, fetița simți cum devine și ea mai tare. Mirându-se, mama ridica din sprâncene:

– De unde aici această floare? - exclamă ea surprinsă, dar fetița nu scoase nici o vorbă.

Floarea, toată transparentă, cu un miros ciudat, cu stamine înalte și rumene, tremura în curentul prafului solar, devenind cu fiecare zi tot mai strălucitoare, tot mai mare. Iar atunci, din chiar inima ei răsări

plodul. Era toată încăperea plină de mirosul și strălucirea lui, însă mama nu mai întreba nimic. Vedea că planta o bucura pe fetița și pleca la muncă mai liniștită.

„Va plesni oare vreodată?” se întreba fetița holbându-se la plod fără să clipească, iar vremea se scurgea semenea unei picături de ploaie pe un geam. și totuși, într-o dimineață zbură din plod un sămbure ca o albinuță de aur și ateriză în palma fetiței. Tremurând, ea o înghiți și în aceeași clipă sări din pat.

– Eu merg! Eu alerg! - exclamă, cu mințile rătăcite, și vru să țâșnească afară când auzi glăsciorul stins al cuiva:

– Frumos! Frumos! Dar ajută-mă!

„Poate s-a întors pițigoiu!” gândi și se întoarse înspre fereastră, dar vrăbiuța nu se afla acolo. Numai că, înțepenit între două așchii, se zbătea țiuind un greiere mic, roșcat.

– Ce aștepți? - dădu greierele din cap, dojenitor, iar fetița, în cele din urmă, își dădu seama că vorbea chiar el, se apropie și-l scoase din crăpătură, surprinsă cum de înțelegea ea limba păsărilor și gândacilor.

– Dar cum să nu înțelegi? - râse greierele parcă citindu-i gândurile. Iarba-fiarelor și-a redat mersul și și-a dăruit puterea priceperii limbii necuvântătoarelor, dar să nu aștepți pițigoiu! El se află în Țara Vânturilor Albastre și m-a trimis să te duc acolo. Închide ochii și numără până la zece...

– Chiar că ești ridicol! - începu fetița să râdă, dar, cu toate acestea, închise ochii, simțind cum o cuprinde o ușoară somnolență.

Cine știe cât a dormit! și ce a visat!

Când deschise ochii, se trezi pe malul unui râu, dinaintea porții unui castel făcut din lumină.

– Ce casă este aceasta? - se miră, însă greierele o atenționează să nu întrebe nimic. Dar nici nu avu timp să întrebe că dinainte i se deschise o ușă transparentă, strălucitoare. O fulgeră minunăția unei grădini cum niciodată nu mai văzuse și o lovi un miros de flori de care niciodată nu auzise. Deasupra florilor înalte și mari zburau păsări albastre ce aduceau

cu niște fluturi mari, albaștri, dar foșnetul aripilor nu li se auzea. La un moment dat, una dintre ele îi zbură pe umăr și zise:

– Eu sunt pițigoii tău!

– Nu vorbi prostii! - dădu fata din cap în semn că nu. Pițigoii mei era altfel.

– Altfel am fost acolo, în oraș. Aceasta este Țara Vânturilor Albastre. Aici, pițigoii sunt albaștri, însă timpul meu se scurge: ia un pumn de semințe și du-te, sunt mulți bolnavi și nefericiți în lume...

Strălucirea albastră a aripilor pițigoiiului se prefăcu într-o șuviță de ceață albăstruie. Pițigoiiul dispăru. Pieri și castelul construit din lumină, și grădina plină cu parfumuri. Uimită, fetița se frecă la ochi. Era oare posibil? Se afla din nou în locuința ei din pivniță deasupra căreia, asemenea unor stânci ascuțite, se înălțau clădirile de beton, întunecând orizontul.

„Cu siguranță că toate acestea le-am visat” - gândi. Însă când deschise palma, văzu câteva semințe licăritoare, ciudate, grele și calde. Alergă în bucătărie și-i dădu una mamei. După care porni prin lume să le împartă pe celelalte bolnavilor...

Păsările îi zburau pe dinainte și-i arătau încotro trebuia să meargă, iar florile se deschideau să o salute. Și fetița mergea peste munți și văi, peste ghețari și pustiuri, devenind cu fiecare zi tot mai mare și mai frumoasă, până când din Țara Vânturilor Albastre nu sosi vestea despre pițigoiiul ce se prefăcuse într-un tânăr frumos și pornise să o caute pe frumoasa care, cândva demult, îi pansase aripa frântă.

Degețel de Aur

Pe fetița găsită în mlaștină nu voia nimeni să o primească în casa sa. Și cum ar fi primit-o? Din fața acoperită cu noroi și cruste priveau la oameni doi ochi mari, căprui, însă în zadar întindea copilul mâinile să-l ia careva. Privind la făptura mărunță, uscățivă, cei prezenți se dădeau involuntar înapoi. Fetița era atât de slabă că nu avea putere nici să se scoale și să plângă. Abia seara târziu se muie inima unei bătrâne care o ridică pe micuța și o duse acasă, surprinsă de lumina ce țâșnea din ochii ei.

De unde și până unde fetița în mlaștină? Să nu cumva se fi născut din nuferi? Să nu fi căzut din cer? Curgeau întrebările curioșilor, însă răspuns nu exista.

Și-atunci să fie oare de mirare că se născu de la sine povestea că fetița era rodul renegat al zânelor, o prințesă surghiunită și deghizată, sămânța diavolului, o stea blestemată, o fiică de vrăjitoare? Însă bătrâna nu lua în seamă la vorbele din jur. Cu încăpățănare și tandrețe presăra pe crustele copilului ierburi tămăduitoare, îl hrănea și-l îmbrăca așa cum știa ea cel mai bine, însă acesta nu creștea, nu vorbea și nu umbla. Una dintre vecine o sfătui pe bătrână să o ducă acolo de unde și fusese găsită, dar bătrâna dădu din cap în semn că nu.

Astfel trecură trei ani. Deja până și singură bătrâna se îngrijoră că fetița va rămâne infirmă, când, în pragul celui de al patrulea an, micuța se ridică în picioare, începu să umble și să crească. Aproape că peste noapte îi dispărură petele și crusta și fața i se luminează ca o scoică pe fundul mării.

Fetița creștea, devenind cu fiecare ceas tot mai frumoasă, numai că de pe buze nu-i zbură nici măcar un singur-singurel cuvânt.

Ochii ei căprui străluceau. Bătrâna oftă. „Cine o va hrăni când voi muri eu?” Începu să o învețe pe fetiță brodatul și împletitul. Poate, mai târziu, ar putea cu acestea să-și asigure traiul.

Iuțeala cu care învăța fetița o tulbură pe bătrână. Și mai mult o surprinse că micuța știa și ceea ce ea nu știa. „De la cine să fi învățat toate acestea?” Bătrâna rămase uluită când văzu în broderie păsări și flori cum niciunde nu existau. Apoi începu să o urmărească mai cu luare-aminte. Fetița se prefăcuse aproape într-o fată, dar pe fața și în mișcărilor ei încă mai existau multe trăsături copilărești, ce-i aduceau aminte de razele amurgului, de flori, de aripi de fluturi.

Și fără să vrea, bătrâna se îngrijoră. «Poate au avut țărăncile dreptate?» gândi. «Poate copilul nu aparține acestei lumi» - își aminti ea de povestea stelei blestemată, de rodul zânelor, de sămânța diavolului și se cutremură. «Ce se va întâmpla cu fetița când voi muri eu?» Își simțea sfârșitul aproape și se îngrijora tot mai mult, însă fetița creștea și înainta tot mai convingător în arta brodatului și împletitului dantelelor. I se duse repede vestea și veneau oameni de departe să vadă și să cumpere broderiile. Puteau să trăiască destul de comod, aproape fericite. Și poate așa ar fi fost dacă într-o zi nu ar fi apărut, pe tot ceea ce atinsese fata, o strălucire diafană, aurie, de parcă ar fi fost presărat pe broderii și dantele un praf auriu.

Înainte de toate, acest lucru stârni uimirea, pe urmă invidia, apoi, singură de la sine, se lipi de fată porecla de Degețel de Aur.

Femeile bogătașilor și mai-marilor zilei se luptau pentru ciudatele broderii și dantele. Fiecare dorea să fie chiar ea aceea care va purta îmbrăcăminte țesută cu lumină aurie. În cele din urmă auzi și domnitoarea Țării Mestecenilor de Argint de neobișnuita broderie și o invită pe Degețel de Aur la palatul său.

Numai că lui Degețel de Aur îi părea rău să se despartă de mama sa adoptivă, dar nu îndrăzni să refuze porunca domnitoarei. Abia prin mișcărilor mâinilor reuși să se roage pentru a fi lăsată să o vadă din când în când pe bătrână. I se promise că după câteva zile se va întoarce acasă.

Dar numai ce intră Degețel de Aur în palat că în urma ei se și trântiră ușile grele, de fier. Când o duseră într-o odaie din vârful turnului, văzu că degetele-i erau așteptate de munți de ațe și mătase și-și dădu seama că de-aici nu va ieși curând.

Broda tot mai repede și mai atent, numai și numai să-i permită să-și vadă mama vitregă. Pe rochiile foșnitoare ale domnitoarei rămânea urma de aur a degetelor ei, însă de cum termina brodatul unei legături de mătase, în odaie-i era aruncată o alta. La marile festivități, domnitoarea Țării Mestecenilor de Argint era îmbrăcată cel mai fastuos. Privirile celorlalte domnitoare se opreau cu invidie pe rochiile ei pe care străluceau, presărate cu rouă de aur, flori ciudat colorate și scânteiau norii dimineților.

– E timpul ca Degețel de Aur să treacă în împărăția mea - zise, într-o zi, împărăteasa Împărăției de Răsărit, cu puterea căreia nu se putea nimeni măsura.

Domnitoarei Țării Mestecenilor de Argint nu-i rămăsese nimic altceva de făcut decât să o trimită pe Degețel de Aur rivalei sale. În zadar ceru fata să o vadă încă o dată pe bătrână. În Împărăția de Răsărit o aștepta un nou turn, iar în acesta, grămezi de mătase pe care trebuia să o brodeze.

Degețel de Aur broda cuprinsă de tristețe. Robia ei i se părea fără de sfârșit, până ce într-o bună zi în turn fu adus un pictor tânăr ale cărui desene cu palate și orașe trebuia să le brodeze pe mătase. De cum îl privi, tânărul se scufundă în lacul de aur al ochilor ei. Și pentru întâia oară văzură străjerii zâmbetul pe fața ei. Emoționată și fericită, continuă să brodeze. Niciodată nu fu mai fină broderia ei. Însă mai mult decât aceasta, pe pictor îl vrăjea frumusețea lui Degețel de Aur. Într-o zi, el o pictă la marginea unui lac plin cu nuferi înfloriți. Și fără a bănui că este propriul ei chip, Degețel de Aur transpuse imaginea pe mătase.

Iar când Împărăteasa îmbracă rochia, castelul fu străbătut de-un murmur de satisfacție, dar numai până când spuse careva că fața de la marginea lacului amintea de chipul lui Degețel de Aur.

– Asta-i groaznic! Și mai rău: asta e de neacceptat! Chip al unei brodeze amărâte pe rochia împărătească!

Împărăteasa bătu din picior, puse chipul fetei de pe malul lacului alături de chipul lui Degețel de Aur și, dându-și seama de ceea ce simțeau tânărul și fata, hotărî să-i despartă.

În aceeași zi, pictorul fu trimis într-un îndepărtat oraș din nord, iar Degețel de Aur rămase închisă în turn. Nu știa nici încotro, nici de ce plecase tânărul. Dar și mai mult decât despărțirea o durea gândul că el o respinsese și o uitase, dar aceasta până când nu începură să sosească picturile lui pe care trebuia să le transpună pe mătase. Cu fiecare dintre ele, țesut în floare ori nor, sosea mesajul despre iubirea și dorul lui.

Degețel de Aur le transpunea pe mătase cu o infinită grijă. Însă, pe lângă praful auriu, mătasea era acum presărată cu perle.

De cum auzi de perle, tânărul înțelese că acestea erau lacrimile ei și se hotărî să fugă, să i se întoarcă, numai că asta era mai ușor de gândit decât de înfăptuit. Străjerii îi urmăreau vigilenți fiecare pas.

Totuși, reuși cumva să prindă o clipă de neatenție din partea lor și să fugă.

Călători apoi zile întregi fără să-i pese de foame și sete, până ce nu ajunse până la turnul în care broda, închisă, fata. Așteptă noaptea ascuns într-o tufă de alun de sub turn, iar atunci, cu chin, se cățără pe colțurile ieșite în afară ale pietrelor până ajunse în vârful turnului după ale cărui gratii veghea Degețel de Aur. Îndelung și cu pasiune, întreaga noapte, tânărul îi tot șopti ceva, dar printre gratii nu putea să treacă.

Nici că putea el înăuntru, nici ea afară.

Zi și noapte, palid ca o scoică de sidex, străluci dincolo de gratii chipul fetei. Cu degetele și genunchii plini de răni, tânărul urca în fiecare noapte până în vârful turnului, asta până ce nu deveni luna mare și luminoasă. Atunci își dădu seama că era primejdios să urce întrucât peste tot în jur se aflau străjeri. Dar nu se putu stăpâni. Când auzi că l-au prins, Degețel de Aur auzi doar o cădere surdă și strigătul deznădăjduit al tânărului:

– Te voi aștepta!

În aceeași clipă văzu în partea dinspre apus a cerului cum se năștea o stea tânără și știu că acolo o aștepta tânărul.

Din noaptea aceea, chipul îi deveni și mai străveziu, și mai delicat, așa cum erau și broderiile ei. Cu aceste broderii îi spunea tânărului dispărut tot ceea ce prin cuvinte nu-i putea spune. Străluceau pe mătase lacuri cum tânărul și fata împreună niciodată nu văzuseră; se roșea acoperișul unei case în care niciodată nu intraseră; alerga pe cărare un copil pe care niciodată nu reușiseră să-l aibă; râdeau doi tineri cum ei niciodată nu râseseră, iar peste toate acestea fulguia delicatul praf auriu. Veneau din toate colțurile lumii să vadă broderiile lui Degețel de Aur. Veneau să se minuneze. În vreme ce, sub privirile tuturor, fata se ofilea neîncetând să brodeze.

Iar într-o seară, când intră străjerul în turn să ducă o nouă bucată de mătase, încăperea brodezei era goală. Doar în curentul de aer ce pătrundea prin fereastra deschisă, tremura înrourată pânza unui păianjen, iar peste întreg cerul strălucea o urmă ce ducea spre steaua aceea mare și însingurată din partea de către soare-apune a cerului.

În verile timpurii și spre toamnă, când sunt nopțile senine și pline de stele, această urmă devine deosebit de vizibilă. Domolindu-și glasul, locuitorii Țării Mestecenilor de Argint șoptesc că Degețel de Aur brodează și acum pe cer, călătorind să-și caute iubirea.

Macii roșii

Femeia începuse deja să îmbătrânească, însă tristețea că nu avea copii nu o părăsea. Cerul și pământul renășteau în fiecare primăvară, se înmulțeau peștii în apă și păsările pe cer, erau toate ulițele și toate casele pline de copii, doar într-a ei nu se auzeau nici plânsul copiilor, nici râsul lor.

Plină de amărăciune, femeia se culca și visa că se afla într-un câmp cu maci. Cerul din visul ei era curat și rece. Și nimeni, niciunde, ci doar macii roșii, legănători, așa cum înainte niciodată nu văzuse.

– Ia te uite, unii dintre ei au dat în rod! - exclamă femeia și culese un buchet întreg de măciulii. „Aș putea să le iau cu mine!” - gândi și, de parcă ar fi avut aripi, zbură cu măciuliile în brațe. Deasupra ei se afla cerul, sub ea, roșul, nesfârșitul și unduitorul câmp de maci. Nu se întrebă cum, așa, deodată, zbura și încotro zbura. Zbura eliberată de frică și chiar de greutatea propriului trup, când auzi un glăscior:

– Nu ne strânge atât de tare!

– Cine anume vorbește? - privi femeia în jur, sub sine, dar nu era nimeni niciunde. „Poate doar mi s-a părut?”, gândi, însă glasul repetă același lucru. Se întoarse femeia înspre locul de unde venea glasul și văzu cum din măciulii se ițeau capetele mărunțele ale unor copii. După care, copiii, unul câte unul, începură să iasă din măciulii, să-și scuture aripile roșii și să zboare spre pământ. Era deja un roi întreg, dar femeia zadarnic încerca să prindă, să-l rețină pe vreunul dintre ei. Îi scăpau printre degete ca vântul, fâlfâiau mai departe și dispăreau. O singură măciulie din întreg snopul mai rămăsese nedeschisă, apoi se deschise și ea și dinăuntru priviră la femeie trei perechi de ochi luminoși. Le

străluceau fețele aidoma unor micuți sori. Femeia oftă. „De-ar fi al meu măcar unul singur!” gândi. Vru să-i prindă în palme, dar și aceștia trei îi alunecară printre degete și zburară.

Deasupra câmpului cu maci, cât cuprindeai cu ochii, plutea și se juca un stol întreg de copii minusculi, zâmbitori. Și cum le mai răsunau râsetele! Și cum dădeau roată capului femeii, de parcă o provocau!

Zbură femeia să-l ajungă măcar pe unul dintre ei, însă cu cât zbura ea mai repede, cu atât mai repede îi scăpau copiii. În cele din urmă dispărură de tot. Sub privirea uluită a femeii era doar cerul gol și roșul, unduitorul câmp de maci. Dezamăgită și înspăimântată, femeia țipă și se trezi. Pe obraji îi curgea o lacrimă. Ea ridică mâna să o ștergă, când glasul subțire al cuiva zise:

– Lasă-mă în pace, o să fac singur!

– Cine ești tu? Și ce-o să faci singur? - se uită femeia în jur, însă în încăpere nu era nimeni.

– Eu sunt fiul tău! - spuse glasul, iar femeia simți pe mâna pe care o duse la obraz o mică greutate. Când privi mai bine, văzu lacrima. Deodată, lacrima se sparse și din ea ieși un băiat micuț și vioi, însă atât de transparent că te puteai uita prin el ca printr-o sticlă. Strălucea și zâmbea ca o picătură de rouă. Femeia sări în sus de bucurie, dar de îndată își făcu griji: ce mănâncă ființe atât de mici și de strălucitoare? Și cum se apără de frig?

Îi dădea tot ceea ce-și putea închipui că era mai bun la gust, îi dădea să îmbrace haine țesute din cele mai moi și mai călduroase țesături. Iar băiatul creștea, însă subțire și diafan ca o plantă de apă.

„Va fi mai puternic!” șoptea femeia în sine.

– Va fi cel mai puternic! Și cât e de deștept, și cât de frumos! - îl arăta ea cu mândrie neamurilor și prietenilor ei, căutând în ochii lor o fărâmbă de admirație față de copilul ei. Numai că oamenii, jenați, își fereau privirile, dădeau din umeri și plecau mai departe fără nici un răspuns. Băiatul îi era inteligent și frumos doar mamei sale. Ba aceasta începuse chiar să-și închipuie cum, într-o bună zi, băiatul va

face minuni. Nu era el, oare, spre deosebire de ceilalți copii, născut dintr-o lacrimă?

Dar micuțul se temea de copii. Printre ei, la școală ori la locul de joacă, se simțea ca printre niște uriași brutali. Într-o zi izbucni în plâns și refuză să meargă mai departe la școală. Acolo îl ironizau cu toții, îl îmbrânceau și râdeau de el.

– Eu nu sunt pentru școală, mamă! - zise, plecându-și capul, însă femeia nu renunță nici de această dată.

– Ridică-ți capul și du-te! - spuse ea scurt. - Ești mai frumos și mai inteligent decât toți. Dacă te mai îmbrâncesc - îmbrâncește-i și tu! De te lovesc - lovește-i și tu! - îl mângâie femeia pe băiat pe creștet, îi îndreptă cutele de pe guler și-l însoți cu privirea până ce se pierdu în josul uliței.

Băiatul porni ezitând. Tot ezitând întoarse și prima lovitură. Și, uite minunea! Acum se dădeau alții înapoi dinaintea lui. Încetară ironiile și îmbrâncelile, numai că pentru băiat cititul și scrisul erau și pentru mai departe un adevărat chin. Cuvintele învățătorului zumzăiau pe la urechile lui ca musculițele: le auzea, însă nu le putea înțelege.

– Eu niciodată nu voi învăța asta, mamă! - zise și aruncă mânios cartea, însă femeia doar se aplecă și o puse iar dinaintea fiului.

– Vrei! Și poți! Tu poți totul: tu ești născut din lacrimi! - îl trase pe băiat lângă sine, îl privi în ochi și-i zâmbi: - Niciodată să nu uiți asta!

Și băiatul începu să citească, începu să scrie, începu să înțeleagă cuvintele învățătorului. I se deschideau dinainte minunile pământului ca o carte mare, scrisă cu dragoste. Înțelese bine îndeosebi tainele ierburilor și secretele cuvintelor frumoase, încredințat că nu există rău ce nu poate fi înlăturat cu unele sau cu altele. Era de mirare că în casa băiatului născut dintr-o lacrimă începu să vină lumea să caute ajutor pentru bolile și necazurile sale?

Băiatul născut dintr-o lacrimă deveni vestit, se făcu flăcău, însă era tot transparent și micuț, de parcă doar sieși nu-și putea ajuta. Fetele se uitau la el ca printr-o sticlă: nici una să zâmbească, nici una să-i întindă mâna. Tinerii erau și mai aspri: - Din gușter nu faci zmeu! ziceau ei

și râdeau. Începu să-și blesteme flăcăul soarta, iar mama, plecându-și privirea, simți pentru întâia oară că-i era cu neputință să-l ajute. După aceea, într-o dimineață, se trezi încă înaintea zorilor și porni prin lume să găsească leac pentru necaz.

– Ce să fac? - întrebă ea și copacul, și râul, și steaua, și broasca. - Unde să găsească fericirea fiului meu? repeta ea fără încetare, tot până ce nu se plictisi Vântul de Răsărit de văicărelile ei și-i zise:

– Singur trebuie să-și găsească fiul tău fericirea. Nu o poți căuta tu în locul lui, dar suie-te pe Muntele Soarelui și cere-i mamei Soarelui sfatul. Dacă ea nu știe unde se află fericirea fiului tău, atunci nu va ști nimeni altul!

Vântul de Răsărit porni în urma norilor, în vreme ce femeia se duse să caute Muntele Soarelui. Nu știa nimeni unde se găsea acest munte, însă femeia continua să-l caute. Mergea trecând peste spini și pietre, peste ghețari și pustiuri înfierbântate, fără să ia în seamă nici durerea, nici foamea, nici setea.

Astfel ajunse și până la Muntele Soarelui. Cum vibra acesta, făcut pe de-a-ntregul din jărătic viu! Și ce dogoare împrăstia în jur! Să fie atunci de mirare că niciodată n-a pășit pe el picior de om? Dar femeia nu se sperie, nu luă în seamă jărăticul ce-i lua pielea de pe tălpi și astfel ajunse până în vârful Muntelui Soarelui încă înainte de a ieși soarele din mare.

– De unde tu aici, femeie? - rămase Mama Soarelui uluită. Cine te-a adus până aici? Și ce anume dorești?

– Singură am venit! - spuse ea. Caut fericirea fiului meu!

– Tu nu i-o poți da! - Mama Soarelui dădu cu amărăciune din cap. Fericirea lui se află la fata cu o stea în ochi, iar fata se găsește vrăjită într-un câmp cu maci. Pentru a ajunge fiul tău până la ea, tu trebuie să pieri, trebuie ca, până ce nu dai soarele ocol pământului, să arunci jar cu mâinile goale în cuptorul lui! - zise cu asprime Mama Soarelui. Mai bine te-ai întoarce de unde ai venit. E prea mare prețul pe care ar trebui să-l plătești pentru fericirea fiului tău.

Cu privirea în pământ, femeia se gândi, pe urmă spuse:

– Îl voi plăti!

– Atunci să știi că nu vei mai fi niciodată cu el.

– Cum vei ști că e fericit?

– Îl vei vedea! - În glasul Mamei Soarelui răsună tristețea. - Însă el nu te va vedea. Va fi incredințat că ai murit și în fericirea lui te va uita. Încă mai accepți prețul?

– Fie! - oftă femeia și, cu palmele goale, luă prima grămadă de jăratic. Cât era de fierbinte! Cât durea! Din palme îi cădeau bucățile de piele ca niște petale de mac. Se uita la ele cum cădeau pe pământ și se prefăceau în flori de mac roșu, însă nu se văita la nici una. Cu fiecare zi ce trecea erau mai mulți maci. Acoperiseră deja întreg câmpul. „La fel ca macii din visul meu!” - gândi femeia și văzu cum se făcu o floare mai mare decât toate celealte și cum ieși din ea o fată cu stea în ochi, cum zâmbi și porni spre răsărit, pe drumul pe care venise femeia.

– Treaba ta este terminată! - Mama Soarelui atinse umărul femeii. Poți pleca...

Femeia simți cum, deodată, de cum o atinse Mama Soarelui cu mâna, deveni transparentă și ușoară. După aceea, prefăcută în cel mai ușor și mai delicat dintre toți norii, purtată de Vântul de Răsărit, porni și ea pe drumul pe care plecase fata născută dintr-o floare de mac.

Încetișor, cobora tot mai jos din înălțimi, până nu zări un ținut cunoscut și casa natală. Își dădu seama după râsul ce se auzea din aceasta că Mama Soarelui nu o păcălise și începu să tremure. Dorea să-și vadă fiul, trebuia să-l vadă, trebuia, trebuia...

Iar când veni și această clipă, femeia nu-și putu crede propriilor ochi. Era oare posibil? Era acest flăcău zâmbitor chiar copilul slăbuț și veșnic îngrijorat? Mama cea prefăcută în nor se lăsă și mai jos: era chiar fiul ei! Îi râdeau și ochii, și obrajii. Femeia porni să plângă de fericire, iar tânărul își ridică privirea bănuind parcă ceva. Ce minune! Pe cerul senin și albastru plutea un nor argintiu, luminat de soare, iar din el cădeau picături de ploaie. Cum cădea una pe pământ se prefăcea într-o floare de mac,

mare și roșie. Câmpul din jurul casei băiatului se înroși cu repeziciune, de parcă-l năpădise brusc vreun incendiu. Plin de lumină, norul stătea și în continuare foarte aproape de pământ și de la el, brusc, deveni totul calm și liniștit. În zadar încercau vânturile să ducă norul cu ei. Acesta se împotriva nu doar schimbărilor anotimpurilor, ci și vânturilor.

Câteodată, în zori, oamenii îl vedeau cum se slobozea atât de jos că arăta de parcă trăgea cu ochiul prin fereastră. Cine știe: poate chiar așa și era. Ori poate oamenilor doar li se părea.

Un lucru însă era sigur: niciunde în lume nu erau macii atât de roșii, atât de mari, și nici că mai era careva care să cunoască tainele ierburilor mai bine decât băiatul născut din lacrimi.

CUPRINS

Trandafirul sîdfiu.....	5
Păpădia.....	10
Oglinda.....	15
Blonda.....	20
Băiatul și prințesa.....	26
Râul celest.....	30
Copiii Tatagăi.....	32
Farfuria de aur.....	37
Micii cântăreți.....	43
Pietroiul.....	48
Prințul Norilor.....	53
Stâncă pescărușului.....	60
Clopotul.....	65
Împărăteasa și floarea.....	70
Darul pițigoii.....	75
Degețel de Aur.....	80
Macii roșii.....	85

GROZDANA OLUJIĆ (1934-2019)

Traducătoare, romancieră, es-eistă, antologatoare și autoare de basme pentru copii.

Cărțile sale au fost traduse și publicate în: Rusia, Ucraina, China, Lituania, Marea Britanie, Franța, Spania, Ungaria, Finlanda, India, Danemarca, Olanda, Norvegia, Polonia, Cehia, Germania, S.U.A. și chiar în România.

Este cetățean de onoare al orașului Oslo. Pentru activitatea sa în domeniul culturii a fost distinsă cu Ordinului danez de cavaler „Dannebrog”.

Pentru cărțile sale a primit numeroase distincții și premii. A semnat scenariul unui film de lung metraj („Fata ciudată”) și a unui serial pentru copii („Trandafirul sidefiu”).

